

XIII EVF. * SZAM 220
Cinj - Kolozsvár, 1930
október 11 Szombat
5691 ÉV -

IAAA P.O. TALA
PLATITE in NUMERAR
No 744 716 929

Ramsetter Robert

BUDAPEST

Ara 5 lej

ELETT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassal
ueca) 10. szám. Telefon: 9 77.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lej
Félévre 600 „
Negyedévre 320 „
Egy hónapra 110 „

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel.

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Az új miniszterek csak három
hónapra bucsuztak el Maniutól

Mironescu kormánya pénteken dél- után letette a király kezébe az esküt

A régi miniszterek közül csak Maniu, Vaida
és két alminiszter maradt ki az új kor-
mányból — Mihalache lett a belügyminiszter,
Madgearu a földművelésügyi tárcát kapta

Hatëgan Emil lett az új munkaügyi miniszter

A Mironescu-kormány megalakult és már le is tette az esküt az uralkodó kezébe. A politikai válság ezzel megoldást nyert és az új kabinet a hatalmas parlamenti többségre támaszkodva hozzá láthat az uralkodó által előírt „minimális” program megvalósításához. Két napig tartottak az új kormánylista összeállítását megelőző tárgyalások és e két nap alatt ismételtlen arról rebesgettek bizonyos körökben, hogy a Mironescu kormányalakítása formai csupán, az uralkodónak a nemzeti parasztpárttal való utolsó próbálkozása, amelynek meg kell hiúsulnia, hogy a parlamentáris rezsím helyet adjon a diktatúrának. Ezek az aggodalmak szerencsére alaptalanoknak bizonyultak. Bármennyire szokatlan és rejtélyes körülmények között is történt a Maniu-kabinet lemondása közvetlenül a parlamenti szesszió megnyitása előtt és anélkül, hogy az ellenzéki pártok komoly kormánybuktatási kísérletet tettek volna, a válság megoldása az alkotmányosság és parlamentarizmus szellemében történt, ami az ország politikai mechanizmusa szempontjából éppoly fontos, mint amennyire megnyugtató.

Mi sem természetesebb, minthogy a Mironescu-kormány megalakítása a nemzeti parasztpárton belül komoly nehézségekkel találkozott. Figyelembe kell mindenképp is venni, hogy ez volt a nemzeti parasztpárt kebeléből kikerülő utolsó kormányformáció, tehát az utolsó alkalom arra, hogy a különböző személyi ambíciók beteljesülhessenek és személyi sérelmek orvosoltassanak. Akár csak a két Maniu-kormányánál, itt is vigyázni kellett a pártot alkotó két frakció közötti egyensúly fenntartására és ezt annál is inkább, minthogy Maniu és Vaida visszavonulásával a mérleg erőteljesen a regáti politikuskok javára billent. Figyelembe kellett venni bizonyos felsőbb óhajokat, az egyes miniszterjelöltek közötti személyi kapcsolatok és ki tudná felsorolni, hogy mennyi más szempont adott komoly gondokat és két napra való tanácskozási anyagot a nemzeti parasztpárt vezetőségének.

Mint azt már alkalmunk volt megállapítani, a váratlan kormánykriszisek kizárólag személyi természetű okai voltak. Maniu visszavonulásához a legkülönösebb verziókat fűzik, ugyanígy Vaida lemondásához is. Hogy Maniu mit akart, vagy mit nem akart, az a jövő titka egyelőre. Mindenesetre figyelemreméltó, hogy a párt alvezérei csak három hónapra bucsuztak Maniutól, ami homályos célzás arra, hogy három hónap múlva új fordulatra ébredhetünk. Bizonyos azonban, hogy Vaida nemcsak azért utasította vissza a neki felajánlott tárcát, mert úgy érezte, hogy a nyári események után felsőbb körök megvonták tőle bizalmukat, de azért is, mert Vaida harmince éves politikai pá-

lyafutása alatt mindig hűen követte vezérét, akivel ezuttal is szolidaritást akart vállalni.

Mironescu kabinetjében két új név szerepel: az egyik dr. Hatëgan Emil kamarai alelnök, a kolozsvári egyetem jogi karának professzora, aki a munkaügyi tárcát tölti be, a másik pedig dr. Tilea Viorel képviselő, aki a miniszterelnökségen fogja az alminiszteri méltóságot betölteni. A nemzeti parasztpárt két érdemes harcosa kerül velük a barsónyszékhelyre: úgy Hatëgan, mint Tilea markáns szerepet töltenek be a párt erdélyi frakciójának életében és Popovici Mihály, valamint Voicu Nitescu mellett Erdélyt reprezentálják a kormányban, talán elégtételleppén Maniu és Vaida távozásáért.

A Mironescu-kabinet az etikett megváltozását jelenti csupán, de nem programváltozást is. Jelentenie kell azon-

ban a kormányzási metódusok megváltoztatását, amelyek oly sok csalódást okoztak mindazok körében, akik a nemzeti parasztpárt uralomrajövetelétől egy új korszak hajnalhasadását várták. Az új kabinet sorsa egyébként távolról sem irigyléreméltó. Heroikus küzdelmet kell vívnia az irtózatos nehézségekkel, vállalnia kell a költségvetés amputálásának ódiumát, anélkül, hogy módjában állna valamivel is rekompenzálni az országot. Személyi tekintetben sem lesz rózsás a helyzete, mert a parlament előreláthatólag sok keserűséget fog okozni azoknak a minisztereknek, akiknek számlájára Maniu elgáncsolását írják. Ha azonban végre fogja hajtani a reábizott minimális programot, anélkül, hogy megismételné elődének hibáit, akkor Mironescu elmondhatja majd, hogy kötelességének becsületesen eleget tett.

Az új kormány letette az esküt

Bucuresti—Bukarest, október 10. Két napig tartó szakadatlan tanácskozások után a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsága ma délelőtt egy órakor megállapodott végül a Mironescu-kabinet végleges listájában. A kora reggeli óráktól kezdve folytak a tanácskozások az egyes tárcák betöltése körül s a délelőtti folyamán a fővárosban három különböző kormányformációt kolportáltak. A kormányösszeállítás nehézségei főleg abból fakadtak, hogy Vaida Sándor kategórikusan visszautasította a részére felajánlott belügyi tárcát és Mihalache csak abban az esetben volt hajlandó a fontos minisztérium vezetését vállalni, ha Madgearu kerül az ő helyére.

Egy órakor végül Mironescu miniszterelnök, a végrehajtó bizottság tagjai és a miniszterjelöltek jelenlétében felolvasta kormányának végleges listáját, amely a következőképpen alakult:

Miniszterelnök és külügyminiszter: G. G. Mironescu. Belügyminiszter: Jon Mihalache. Igazságügyminiszter: Grigore Iunian. Pénzügyminiszter: Mihai Popovici. Földművelésügyi miniszter: Virgil Madgearu. Hadügyminiszter: N. Condeescu. Közoktatásügyi miniszter: N. Costachescu. Közlekedésügyi miniszter: Voicu Nitescu. Munkaügyi miniszter: dr. Emil Hatëganu. Ipar- és kereskedelemügyi miniszter: Mihai Manoiulescu. Tárcanélküli miniszter: Pan Halipa.

A kora reggeli órákban a belügyminisztérium élére még Camarasescu mentőintézet tartományi igazgatót kombinálták, munkaügyi miniszterként pedig Lugosanut hozták szóba. Később arról volt szó, hogy Manoiulescu közlekedésügyi, Lugosanu ipariügyi, Voicu Nitescu pedig munkaügyi miniszter lesz. Az utolsó villanásban alakult ki végül a fenti kormánylista. Lugosanu nem volt hajlandó tárcát vállalni és elkíséri a miniszterelnököt külföldi útjára.

Az új kormány tagjai a külföldön tartózkodó Voicu Nitescut kivéve, délután három órakor Szilágyba utaztak, ahol öt órakor letették az esküt az uralkodó kezébe. Alminiszterként Mironescu miniszterelnök a következőket nevezi ki: miniszterelnökség: dr. Viorel Tilea, belügyminisztérium: C. Anghelescu, közoktatásügy: Ghita Pop, földművelésügy: Virgil Potarca.

Maniu három hónapra bucsuzott el a képviselőktől és szenátoroktól

Bucuresti—Bukarest, október 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint azt már jelentettük, esütörtök este hat órakor a szenátusban értekezletre ültek össze a többségi képviselők és szenátorok. A végrehajtó bizottság tanácskozása után a parlamenterek értekezlete volt a nemzeti parasztpárt utolsó fóruma, amely a Maniu-kabinet visszavonulása után összeült. Az értekezleten csaknem az összes kormánypárti képviselő és sze-

nátorok résztvettek. A parlamenterek csoportokba verődve, izgatottan tárgyalták a legutóbbi napok eseményeit, latolgatták a Mironescu-kormány összetételének lehetőségeit s találgatták, hogy mi lehetett az oka Maniu váratlan visszavonulásának. Külön csoportokat alkottak az elégedetlenek, akik különböző személyi és programatikuss természetű kívánságaikkal akartak az értekezlet elő hozakodni.

A volt miniszterelnök bucsu-
beszéde

Hat óra után néhány perccel érkeztek meg az értekezletre Maniu, Mihalache, Iunian és Mironescu. Maniu Gyulát tomboló ünneplésben részesítették a kormánypárti képviselők, de kijutott az ünneplésből Mironescunak és a többi minisztereknek is. Feszült figyelem közepette nyitotta meg az értekezletet Maniu. Megköszönte a képviselőknek és szenátoroknak az ünneplést, majd hatalmas politikai expozétát tartott, amelyben felállította kormányzásának mérlegét s néhány feltűnésteltető kijelentést tett Károly király hazatérésével kapcsolatosan. Beszédében, mely előreláthatólag heves vitákra fog alkalmat adni s amelynek különösen a kisebbségekre vonatkozó részével nem tudunk egyetérteni, többek között a következőket mondotta:

— A Mironescu-kormány a kontinuitás elve alapján alakul meg s folytatni fogja a nemzeti parasztpárt programjának alkalmazását. Engem a közel kétévi kormányzás és az ezt megelőző esztendő fátorgalmi kimerítettek. Pihenni akarok. A pártunk azonban egységesen kell felsorakoznia a párt programja és vezetői mögött, mert a nemzeti parasztpárt még nem töltötte be hivatását.

„A kisebbségek sehol sem élnek olyan jól, mint Romániában”

Maniu ezután a kisebbségi kérdéstről beszélt. Megállapította, hogy a kisebbségek védelmében a nemzeti parasztpárti kormány bevezette a törvényességet s igazságos rezsímet inaurálta velük szemben. A kisebbségeknek el kell ismerniük, hogy sehol a világon nem élveznek olyan széleskörű szabadságjogokat, mint nálunk. Azok az idegenek, akik az országba jönnek, egyöntetűen hangoztatják, hogy a kisebbségeknek nincs joguk panaszkodni. És ez a nemzeti parasztpárti kormány által életbe léptetett törvényeknek és intézkedéseknek köszönhető. Mindannyian szabadon gyakorolhatják népi és vallási jogaikat. Azt a nyelvet használják, amelyet akarnak. A községekben, megyékben és a parlamentben számarányuknak megfelelően vannak képviselve. A kisebbségek valóban otthon érezhetik magukat ebben az országban, mi csupán azt kívánjuk tőlük, hogy lojálisak legyenek s az ország törvényeit respektálják.

A király hazatérésének érdekes hullózatitkai

Maniu ezután Károly király hazatéréséről beszélt, válaszolva azokra a támadásokra, amelyek ott ebben a kérdésben érték. Megállapította, hogy Károly király hazatérése elsősorban a nemzeti parasztpártnak köszönhető. Vannak az országban egyesek, akik felelőtlenül azt állítják, hogy a kormány Károly herceget le akarta tartóztatni, midőn az országba érkezett. Ezt az állítást a leghatározottabban megcáfolom. A kormány pontosan értesülve volt arról, hogy Károly herceg haza akar jönni. Elindulása előtt két nappal felkerestem Miklós régens-herceget és közöltem vele, hogy bátyja haza akar jönni. Miklós azt kérdezte, hogy mi a véleményem? Azt feleltem, hogy a törvény értelmében hazajöhet, ha ehhez a régensnácis hozzájárul. Biztosítottam a herceget arról, hogy kieszközölöm a másik két régens hozzájárulását is. Megmondottam végül, hogy Károly herceg választhat a cotrocenii palota és a miniszterelnökség palotája között. Neveléses azt állítani, hogy mi nem engedjük a herceget hazatérni és mégis hazajött. Hiszen ha mi a német kormányt megkérjük, hogy ne a nemzetközi szokások értelmében a német kormány ezt a kérésünket feltétlenül

(Folytatása a harmadik oldalon)

Zsidó lelkekre vadásznak Bukarestben anglikán misszió- nárusok,

**A keresztény-zsidók, illetve zsidó-keresztények ti-
tokzatos missziója**

Bucuresti—Bukarest, október 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). Eppen be akartam lépni a hosszunapi istentiszteletre, amikor az imaház kapujában valaki egy röpcédulát nyomott a kezembe. A röpcédulákat román és héber nyelven a következő érdekes szöveget olvashattam:

„Az anglikán imaegyesületben ma délután félhárom órakor jomkippuri prédikáció lesz a bűnbánó napok jelentőségéről. Jöjjetek el mindannyian, akik féltek az egy-istent és megbocsátásra szomjuhozottok. Jöjjetek el mindannyian az anglikán imaházba, ahol I. H. Adeney lelkiatyát hallgathatjátok. Str. Olteni 45.”

Természetesen a jelzett időben pontosan ott voltam. A kis imaterem már tömve volt hangosan vitatkozó emberekkel. Ugy vettem észre, hogy a legtöbbször zsidó. A csupasz falak boltozatosan hajlanak össze, az egész milió olyan benyomást tesz, mintha összekülvök közé pottyant volna az ember. Elöl egy emelvény, rajta lécekből összetakolt asztal.

Az elveszett Benjámintörzs megérté bárányai

Közelemben ketten beszélgetnek. A beszélgetők közül az egyik patétikusan szólal meg:

— Ime, ezek az elveszett Benjámintörzs megérté bárányai, akiket az isteni gondviselés visszavezérelt Izraelhez. Megtartják a zsidó ünnepeket és héber imákkal fohászolnak az Urhoz... Be akarnak olvasni a zsidó közösségbe...

A másik „fél” elháritóan legyint a kezével:

— Dehogy is! Pápákkal ezek a papánál. Nem ők akarnak megtérni, hanem a zsidókat akarják megtéríteni.

A két vitatkozó mellé most már több csoportosulnak, akik közül az egyik közbeszól. A közbeszóló természetesen zsidó:

— En ugy vagyok informálva, hogy nem minket akarnak megtéríteni, viszont ők sem akarnak áttérni a zsidó hitre, csupán közlekedést akarnak létrehozni a keresztény és a zsidó vallás között.

Egy szarkasztikus ur, aki már gesztusával elárulja, hogy mindenkinél jobban ért a dologhoz, a következő megjegyzést teszi:

— Az urak mindannyian tévednek. Az anglikán egyház az angol imperia-
lizmus szolgálatában áll, mely attól sem riad vissza, hogy a vallást használja fel eszközül hódításaihoz.

Valaki megszólal:
— De hát mi keresni valójuk volna akkor itten, Romániában? Talán csak nem akarják Romániát is angol imperium alá kényszeríteni?

A mindentudó ur újra replikázik:
— Anglia tudja, hogy sokkal többet építhet ezekre az egyházi konzulokra, mint diplomáciai karára.

Adeney atya a szószékre lép

A vitatkozásnak Adeney atya vet véget, aki szinte nesztelenül lép az emelvényre. Arca tipikus angol arc, összekulcsolja kezét s jóságosan néz el az emberek fölött. A fejek teljes csendben feléje fordulnak. Adeney atya megszólal. Még pedig héberül:

— Halljad, Izrael, ismerd meg a te Istenedet!

Ezután minden fordulatot elmélőzve, rátér a „lényegre”:

— Izrael elfelejté, hogy neki nem az a hivatása, hogy ezen a földön lelki nyugalmáért harcoljon, mert számára

akik Jom-kippurkor ünnepi istentiszteletet és prédikációt tartottak a zsidó lelkek „megtérítésére”

fenköltebb hivatást adott az Ur. Am Izrael letért az ő igazi hivatásának útjáról, amelyet neki az Ur megmutatott. Izrael nem értette meg, hogy mit tett érte az Ur, amikor saját fiát áldozta fel büneiért. Izraelnek meg kellett volna értenie ezt az áldozatot. S mert nem értették meg: a zsidók azért élnek bűnben. Jézus tanításai neki szóltak, de Izrael nem hitt bennük és ez az ő nagy bűne. Nem hitt a megváltásban, pedig csak hinnie kellett volna, hogy az Ur megbocsátja bűnét és újra kiválasztott népévé tegye.

A teremben zugás fámád. A zaj erősödik. Mozgólódás, cihelődés szalítja meg az előbbi esendét. Többen már az ajtó felé indulnak. Egyesek hangos megjegyzéseket tesznek:

— Nem azért jöttünk, hogy ilyen kijelentésekkel traktáljanak bennünket. Köszönjük az ilyen vendéglátást!

A talmudista replikája

A zaj közepette nagy rajongó-arcu fiatalember tart a pódium felé. Alighanem talmudista lehet. Hirtelen megáll a lelkéssel szemben, felemeli a kezét, annak jeléül, hogy beszélni akar. És beszélni is kezd, minden szavát Adeney atya felé hangoztatva:

— Ha önök téríteni akarnak, akkor ne támadják azt a vallást, amelyről át akarnak bennünket téríteni. Ön azt állítja a zsidókról, hogy bűnben élnek. Ön azt hiszi, hogy ezt el fogják hinni önnek azok a zsidók, akik ma éppen a kiengesztelés napját ünneplik? Mi, zsidók sohasem érezhetjük át lelkileg azt a vallást, amelynek kitételei nem foghatók fel emberi aggyal. A mi vallásunk egyszerű és világos. Világosan és egyszerűen parancsolja: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” A mi vallásunk minden áldozatot a közösségért követel. A régi zsidó törvények szerint a földtulajdon, bizonyos idő elteltével, mindig visszazállott a közösségre. Osi hazájában a zsidó nép nem ismert hatalmas vagyonokat. A mi vallásunk nem az égi, hanem a földi kiengesztelődést hirdeti. Le vagyunk igazva, tisztelendő atyám s a mi népünket szinte naponta feszítik keresztire, naponta szövedik el a vallásért a kálvária kinjait.

Mialatt Adeney atya némán a földre szegezte szeméit, a fiatalember egyre emelkedettebb hangon tüzesedett bele mondanivalójába:

— Ime, tisztelendő ur, szembe helyeztem az én vallásomat az ön vallásával, anélkül, hogy becséméltem volna az ön hitét. Ha ön téríteni akar, miért nem beszél hasonlóképpen?

Adeney atya újra felemeli a fejét, révedt pillantással néz el hallgatósága felé és halkán újra beszélni kezd:

Az egoizmus és nagyratörés tagadása

— Testvéreim! Félremagyaráztatok szavaim értelmét. Én nem akarok titeket a keresztény hitre téríteni, hiszen azok, akik keresztényeknek hívják magukat, talán nálatoknál is sokkal bűnösebbek.

Hangja egyre jobban átmelegszik, mintha őszinte szeretet melegítene át:

— Izrael hivatása az egoizmus és nagy

UNICUM-

borotva
borotvaszappan
borotvafényszij
borotva-ecset
önborotváló készülék
önborotváló pengék
acéláruk
felülmulthatatlanok

„Unicum“ KUN, CLUJ, Cal. Vic. 2.

SZÉKREKEDÉS

és minden más gyomorbetegség, emésztési zavarok, gyomorsavtúltengés és ideges bántalmak megszűnnek és teljesen meggyógyulnak a könnyen emészthető és kellemes ízű

Knorr kakaó és Táplisz

használatával. Teljesen ártalmatlan tápszerek lévén a legalkalmasabbak a székrekedés és krónikus hurutok leküzdésére, anélkül, hogy zavarokat idézne elő az emésztőszerszerek működésében. — Kapható mindenütt!

Prospektust ingyen küld SAM. LÖBL & FIU Bucurest, Bd. Maria 30

ratörös tagadása. De a ma zsidói nem akarják ezt megérteni. A cionizmusban keresik nemzeti létük feltámadását, pedig ennek az anyagias törekvésnek keves köze van Izrael valódi hivatásához.

Valaki izgatottan ugrik fel a hallgatóság köréből:

— Ne bánts a cionizmust, tisztelendő ur! Ha ön hittérítő, akkor prédikáljon csak a vallásról.

A közbeszólásra Adeney jóságosan emeli fel tiltakozásra kezét, de a felszó-
láló nem hagyja magát leinteni és tovább beszél:

— A zsidó nép ma is él és szétszóratásában is egységet képez. A zsidóság a legrégebbi időktől fogva napjainkig nem szűnt meg tudatában lenni elhivatottságának. Egy pillanatra sem hunyt ki bennünk az az isteni láng, mely szent hivatásunk tüzeit élesztette. És ha most vissza akarunk menni Cionba, hogy szenvedéseinknek véget vessünk és onnan hirdessük a tant, — akkor milyen jögon emelik fel éppen önök, angol misz-
szionáriusok, szavukat a cionizmus ellen?

Adeney lelkész most már zavarban

van, tétován néz szét maga körül:

— Nem akartam támadni a cionizmust. Csupán azt akartam mondani, hogy nagyobb súlyt kell isteni hivatásotokra fektetnetek, mint a hazafias ságra.

A baptista citál

Valahonnan a terem sarkából egy munkáskínézésű, idősebb férfi kerül elő és széles, primitív, naiv pátosszal kezd szónokolni. Szavait egyenesen Adeney atya felé intézi:

— Hagyd, lelkiatyám, hogy imádják ugy az istenüket, ahogyan akarják.

— Ki vagy te? — kérdi tőle Adeney lelkész.

— Én baptista vagyok, — válaszolja a munkás — és többre becsülöm a szegény, üldözött zsidókat minden más népnél.

Valahonnan gyerekkórus kerül elő, amelynek kellemes hangja közepette kezdetét vette a liturgia. A terem lassan kiürül. Alig egynéhányan hallgatták már csak Adeney atya malasztteljes szavait —

Hátszegi Ernő

Tiránában lelkesen ünnepelték meg Zogu király születésnapját

Tirána, október 10. Zogu király születésnapját az egész lakosság lelkesen ünnepelte meg. Az ifjuság felvonulást rendezett a királyi palota előtt s éltették a szeretett uralkodót.

Brindisiből 55 olasz repülőgépből álló repülőraj érkezett a király születésnapja alkalmából hódolat dokumentálására. Martucci Mario olasz ezredes, a repülő-

raj parancsnoka és Valle tábornok, a légügyi vezérkar főnöke Mussolini sajtóközleményével kifejezésre juttatták szerencsekívánatait a királynak

Az angol flotta látogatást tevő egysége meghosszabbította durazzói tartózkodását és a születésnap alkalmából üdvözlőket adott le.

Harmincnégy láb mélységűre ásott közös sirba temetik el holnap az R 101 áldozatait

Az angol rádiótársaság műsorszünetteléssel gyászolja meg az R 101 áldozatait

London, október 10. Az R. 101 katasztrófája áldozatainak koporsóit átszállították a parlament Westminster-
csarnokába, ahol biborkárpittal bevonat emelvényen ravatalozták fel. A koporsók mellett állandó katonai őrséget egyik repülőezred egy-egy tisztje és hat-hat közlegénye látja el. A koporsókat elárasztották koszorúkkal és virágcsokrokkal. Az első hatalmas krizantémkoszorút egy magát megnevezni nem akaró virágárusasszony küldötte. A beauvaisi kórházban ki-
szünetelt Church mérnök földi maradványait ma francia területen vonatra tették, hogy szombaton együtt temethessék el a katasztrófa többi áldozataival.

Church mérnök koporsója este megérkezett Londonba. Az áldozat atyja és menyasszonya, akik későn érkeztek a halálos ágyhoz, ugyanezen vonattal tértek vissza Angliába.

Tegnap Cardingtonba a St. Mary temetőben husz munkás hozzákezdett

a 34 láb mélységűre tervezett közös sir megásásához. A munka két nap és két éjszakán megszakítás nélkül tart és holnap reggelre befejezést nyer. A bedfordi vasuti állomástól Cardingtonba vezető útvonalon holnap mindennemű forgalmat be fognak szüntetni, hogy a temetési menet akadálytalanul elvonulhasson.

London, október 10. Az angol rádió társaság műsorszünetteléssel gyászolja az R. 101 léghajó áldozatait. A cardingtoni temetés ideje alatt egyetlen angol leadó sem fog működni.

A temetési rendjének biztosítására — tekintettel a gyászoló közönség előrelátható óriási számára — a londoni rendőrség kiterjedt előkészületeket tett.

Balbo olasz légügyi miniszter megérkezett az angol fővárosba, hogy részt vegyen az áldozatok temetésén.

A temetési menetben Macdonald oldalán a dominiumok miniszterelnökei fognak haladni s gyalog kísérik őket is az áldozatok koporsóit.

London, október 10. A Flight repülésgyógyi szaklap szerint a léghajók életük a fejlődés határát és a repülőgépeké lesz a jövő. A lap az R. 101 katasztrófájával kapcsolatban sürgeti Anglia légi politikájának gyökeres megváltoztatását. A katasztrófa okául a lap az alacsony repülést tekinti, amit azzal is lehet magyarázni, hogy a léghajó túl volt terhelve, habár aránylag csekély mennyiségű hasznos terhet vitt magával.

A KÖNYVPIAC SZENZACIÓJA
INFANTERISZT SVEJK. KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN.

Mironc hijelen

nül teljesítette v
geznünk a nemz
geinek híresztele
Károly király ha
szítettük elő és

„Már
kint

Maniu ezután kal toglalkozott, ben, különösen a ték a nemzeti zetőit. Azt állító hasem lett meg nemzeti párt el Sándor jogtalan vez. Ezenelül a nemzeti paraszti fejéhez, hogy sen nek a regához v Ezzel szemben M már 1893-ban esk vesz az irredent lyet a hadügym elő. Az erről szo megtalálható a irattárában.

Csak
bucs

A volt minis befejezése után többségi parlame cu emelkedett sz hogy Maniu vis jelenté azt, hogy litikai életből, v van többé szere parasztpárt életo vid szünetnek k idejére a párt k a volt miniszter

Utolsóank Mil jelentette, hogy hónapra szól. A két, akinek vezet hető el a párt pr tása.

Hogyan z kormán

Bucuresti—Bu Uj Kelet tudósít kinevezésével ka zóket jelentik n terelnök ma dél lönvonattal, ame egy szalónkocsi zott, hogy bemu nemzeti paraszti kijelölt kormány megérkezése után telyba hajtatott diencián fogadta gyed óráig tartó jövet Mironescu roly király a h gadtá s aláírta zeszéről szóló del

Bukarestben e udvaron összeáll amelynek az uj jába kellett vin után két órakor terelnökségre a h hogy a király a különvonat azon jába, ahová út Félhatkor az új ték az esküt a l

Mironc
politiki

Az eskütételre miniszterelnök k nu-kormány pr tatni. Hangsúlyo zett kormányfo egy átszervezett miniszterelnök e az új kormányly de a pártvezető jegyében jött lét

A bukaresti a ciók várhatóak nak egyetlen be

Ha szolid helyről akarja LIBA vagy kérje

ארטה כשר
szir és baromficsar
Al
Szállítás postán e

Mironescu miniszterelnök első nyilatkozatában kijelentette, hogy Maniu politikáját fogja folytatni

(Az első oldali cikk folytatása)

nül teljesítette volna. Le kell tehát szögeznünk a nemzeti parasztpárt ellenségeinek híreszteléseivel szemben, hogy Károly király hazatérését igenis mi készítetük elő és valósítottuk meg.

„Már 1893-ban irredenta eszakt teitem”

Maniu ezután azokkal a támadásokkal foglalkozott, amelyek az utóbbi időben, különösen a vereszkánus részről érték a nemzeti parasztpárt erdélyi vezetőit. Azt állították Maniuról, hogy sohasem lett megválasztva az erdélyi nemzeti párt elnökének s hogy Vaida Sándor jogtalanul viseli a Voivod nevet. Ezenelül azt a vádat vágták a nemzeti parasztpárt erdélyi vezetőjének fejébe, hogy semmit sem tettek Erdélynek a regáthoz való esatolása ügyében. Ezzel szemben Maniu megmondta, hogy már 1893-ban esküt tett arra, hogy részt vesz az irredenta forradalomban, amelyet a hadügyminisztérium készített elő. Az erről szóló dokumentum ma is megtalálható a hadügyminisztérium irattárában.

Csak három hónapra szól a bucsu

A volt miniszterelnököt beszédének befejezése után percekig ünnepelték a többségi parlamenterek, majd Mironescu emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy Maniu visszalépése távolról sem jelenti azt, hogy ő visszavonulna a politikai életből, vagy pedig hogy nem kíván többé szerepet vállalni a nemzeti parasztpárt életében. Lemondását rövid szünetnek kell tekinteni, amelynek idejére a párt kellemes pihenést kíván a volt miniszterelnöknek.

Utolsónak Mihalache beszélt, aki kijelentette, hogy a bucsu csak három hónapra szól. A párt visszavárja elnökét, akinek vezetése nélkül nem képzelhető el a párt programjának valóra váltása.

Hogyan zajlott le az új kormány eskütétele

Bucuresti—Bukarest, október 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új kormány kinevezésével kapcsolatosan a következőket jelentik meg: Mironescu miniszterelnök ma délben félegy órakerül közlönvonattal, amely egy lokomotívából és egy szalonkocsiból állott, Szinajába utazott, hogy bemutassa az uralkodónak a nemzeti parasztpárt vezetősége által kijelölt kormánylistát. Szinajába való megérkezése után azonnal a Foisor kastélyba hajtatott, ahol az uralkodó audiencián fogadta. Az audiencia egy negyed óráig tartott. Az uralkodótól kijövet Mironescu kijelentette, hogy Károly király a betérjett listát elfogadta s aláírta az új kormány kinevezéséről szóló dekrétumot.

Bukarestben ezalatt az északi pályaudvaron összeállították a különvonatot, amelynek az új kormány tagjait Szinajába kellett vinnie az eskütételre. Délután két órakerül megérkezett a miniszterelnökségre a hivatalos értesítés arról, hogy a király a dekrétumot aláírta. A különvonat azonnal utnak indult Szinajába, ahová öt órakerül érkezett meg. Félhatkor az új kormány tagjai letették az esküt a király kezébe.

Mironescu a Maniu-kormány politikáját fogja folytatni

Az eskütételről kijövet, Mironescu miniszterelnök kijelentette, hogy a Maniu-kormány programját kívánja folytatni. Hangsúlyozta, hogy az általa vezetett kormányformáció nem más, mint egy átszervezett Maniu-kormány. Az új miniszterelnök elmondotta végül, hogy az új kormánylista, hosszas viták után, de a pártvezetés teljes megegyezésére jött létre.

A bukaresti lapok szerint komplikációk várhatók amiatt, hogy a kormány csak egyetlen beszarábiai tagja sincs.

Pan Halipa tárcanélküli miniszter lett és valószínűleg át kell vennie a beszarábiai tartományi igazgatóság végleges vezetését. Az Adevarul szerint azonban Halipa nem sokáig képviselheti Beszarabiát és a beszarábiai kormánypart parlamenterek Stere mögé csoportosulnak.

November elsején nyílik meg az új parlamenti ülés

Az új kormány kinevezésével egyidejűleg az uralkodó aláírta a parlament szesszió megnyitására 15 nappal való elhalasztásáról szóló királyi dekrétumot. November elsején rövidre szabott választfelirati vita után a parlament megkezdte az 1931. évi költségvetés vitáját. A költségvetésben nagyarányú megtakarításokat fognak keresztülvinni.

A Lupta megállapítja, hogy bármennyire is hangozattja Mironescu a kontinuitás elvét, az új kabinet kénytelen lesz bizonyos mértékig módosítani előzőjének programját. Az új belügyminiszter: Mihalache feladata nemcsak a rend és nyugalom fenntartása lesz, de neki kell előkészítenie a közigazgatási, valamint a választási törvények módosítását is, amelyekre a költségvetés megszavazása után rövidesen sor kerül.

Csak négy alminisztere lesz a kormánynak 9 helyett

Az új kormányban mindössze négy alminiszter foglalt helyet az eddigi kilenc helyett. Valószínűnek tartják, hogy a miniszterelnökséghez és a belügyminisztériumhoz politikai államtitkárokat fognak kinevezni. Eddig minisztériumi főtisztviselők töltötték be ezeket a posztokat. Ugyancsak politikai államtitkár kerül az iparügyi minisztériumhoz is.

Borzalmas hajókatasztrófa volt a konstancai kikötőben

Egy olasz hajó összeütközött egy olajat szállító uszályhajóval

Bucuresti—Bukarest, október 10. Galaci jelentés szerint az ottani kikötőben borzalmas hajóösszeütközés történt. A Val de Rose nevű olasz lobogó alatt közlekedő hajó a tizenhatos számú kikötőhely mellett akart horgonyt vetni. Az erős szél azonban irtózatossal sebességgel

délnyugati irányba hajtotta a hajót, amely az öböl bejáratánál összeütközött egy olajat szállító uszályhajóval. Az olajtartály eltört és a víz behatolt a hajóba. A szél tovább vitte a Val de Rosét amely összeütközött a Putna nevű

uszályhajóval is és ezt teljesen megsemmisítette.

A galaci kikötőkapitányság vizsgálatot indított meg annak megállapítására, hogy az összeütközésekért kit terhel a felelősség.

Hétfő óta nincs belügyminiszter:

az antiszemita huligánok szabadon garázdálkodhatnak Bukarest uccáin

A fővárosban kiujultak az antiszemita verekedések

Bucuresti—Bukarest, október 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A főváros uccáin napok óta felháborító antiszemita botrányt rögtönöz néhány fiatalember. A járőreket uton-utfélen megállítják nagy horogkeresztet viselő egyének, akik az antiszemita liga képviselőinek adják ki magukat és akik ezen a címen a liga nyomtatványait és brosuráit igye-

keznek mindenáron a járőrekre ráoktrojni. Akik történetesen ellenkezni mernek, azokkal szemben a legbrutálisabban lépnek fel és igen gyakran meg is verik.

Ma délelőtt és délután az Erzsébet bulvárdon, sőt a Calea Victoriei is több ilyen botrányos jelenet játszódott

le. Két fiatalembert, akik kereken megtagadták a brosurák megvásárlását, veresre vertek a huligánok. A rendőrök egyetlen alkalommal sem látták szükségesnek közbelépni, a belügyminisztériumhoz pedig hiába fordultak a panaszosok, mert hétfő óta nincs belügyminiszter.

Nagy izgalmat keltettek Bécsben az újabb lapelkobzások

Bécs, október 10. A Starhemberg herceg által bevezetett sorozatos lapelkobzások esütörtökön még szélesebb körre terjeszkedtek ki, mert a Neue Freie Presse, a Neues Wiener Tagblatt és az Extrablatt reggeli számaikat is lefoglalták. A Neue Freie Presse már közel jár félszázados fennállásához, de ilyen rendőri rendszabály még nem érte. Amint a Neues Wiener Tagblatt elkobzására sem volt idáig példa. Amellett igen nehéz megérteni Starhemberg herceg eljárását, mert az elkobzott lapok csak a gazdaszövetésnek, tehát egy jelentékeny politikai pártnak könyomatását reprodukálták, Pabst őrnagy tevékenységére nézve. Pabst őrnagy tudvalegyően német tiszt és német állampolgár léte miatt az osztrák Heimwehr vezérkari főnöke, miután nagy szerepet játszott a német nacionalista karhatalmak szervezése és irányítása körül.

A nyár folyamán Schober, mint kancellár kiutasította Ausztria területéről Pabst őrnagyot, aki most diadalmasan tér vissza. A könyomatatos inkriminált közleménye szinte csupa köztudomású tényt ír meg a Heimwehr vezérkari főnökéről. Egész fur-

csa, ha Starhemberg herceg nem kobozta el azokat a lapokat, amelyek őt magát vádolták meg az alkotmány felborításának szándékával és az osztrák fasizta rendszer kiépítésének tervével: de most súlyos megtorlást alkalmaz, mikor Pabst őrnagyról feltételeznek ugyanilyen szándékokat.

A bécsi „tartománygyűlés”, tehát a bécsi törvényhatóság már néhány nap előtt elhatározta, hogy rendkívüli közgyűlést fognak tartani, ahányszor újabb lapelkobzás történik. A határozat értelmében péntek délutánra már megtörtént a rendkívüli közgyűlés összehívása. Itt szöszörint felolvassák majd a Neue Freie Presse inkriminált cikkét, amelyet így kockázat nélkül közölhet majd valamennyi lap, mert a nemzeti tanácsban, vagy a tartománygyűléseken elhangzott felszólalások kiadásáért semmiféle sajtóügyi felelősséggel nem tartoznak a lapok.

Befejeződtek azok a tárgyalások, amelyek a polgári középpártok összefogását tüzték ki célul. Az egyes pártok nem adják fel önállóságukat, de közös lajstromon veszik fel a harcot: és minden kerületben Schober lesz a listavezető. Csaknem teljesen megszakadtak már azok a tárgyalások, amelyek azt szerették volna, hogy a Heimwehr közös

lajstromon vegye fel a választási harcot a keresztényszocialistákkal.

A Heimwehr vezéreinek nagyrésze igen optimistán itéli meg a választási kilátásokat és ezért nem szívesen szövetkezne a keresztényszocialistákkal. A Schober-példa követésével Starhemberg neve szerepel majd első helyen a Heimwehr összes lajstromain. Vaugoin kancellár azonban még egy kísérletet akar tenni a közös választási front összekovácsolására.

UJABB OCEÁNREPÜLÉSEK

London, október 10. Kingsford Smith, az Atlanti és Csendes óceánok átrepülője ma a hestoni repülőtérrel ausztráliai útra startolt, hogy megdöntse az Anglia—Ausztrália közötti utvonaltól 15 és fél napos világrekordját. Kingsford Smith ezuttal egyedül teszi meg repülőútját, melyet szakaszokban, közbeeső leszállásokkal fog abszolálni. Az első utszakaszra 2000 mértföldes útra vitt üzemanyagot magával. A pilóta első állomása Róma.

London, október 10. Boyd és O'Connor kanadai pilóták a nyílt óceán felett repülnek Anglia felé. Több óceánjáró gőzö jelentette, hogy látták a Miss Columbia óceánrepülőgépet az Atlanti óceán felett kis magasságban keleti irányban repülni.

Ha szolid és megbízható helyről LIBAZSIR szükségletét beakarja megszerezni, írjon vagy kérjen árajánlatot
KLEIN orth. kóser
szir és baromfioszarnokból Oradea, Saguna 6.
Alapítva 1912
Szállítás postán és vasúton saját bődönben.

és ideges bántal-
s kellemes ízű

ak a székrekedé-
az emésztőszers

Bd. Maria 30

maga körül;
madni a cioniz-
tartam mondani,
kell isteni hivatá-
mint a hazafias

A baptista citál
n sarkából egy
bb férfi körül elő
iv pátosszal kezd
yenesen Adeney.

m, hogy imádják
gyan akarják.
érdi tőle Adeney

rok, — válaszolja
e becsülöm a sze-
at minden más

órus kerül elő, a-
gja közepette kez-
A terem lassan
nyan hallgatták
ya malasztteljes

Hátszegi Ernő

ek meg
át

alle tábornok, a
ke Mussolini sa-
jezésre juttatott
dták a királynak
gatást tevő egy-
durazzói tartó-
alkalmából üdv.

ásott
az R 101

vaszolja meg

tervezett közös
munka két nap
szakítás nélkül
gelre befejezést
asuti állomástól
utvonalon hol-
almat be fognak
etési menet aka-
sson.

Az angol rádió
elással gyászolja
dozatait. A car-
e alatt egyetlen
niködni.

k biztosítására
ló közönség elő-
ra — a londoni
előkészületeket

miniszter meg-
városba, hogy
atok temetésén.
en Macdonald
k miniszterelnök
gyalog kísérik
orsóit.

A Flight re-
rint a léghajók
rát és a repülő-
lap az R. 101
olatban sürgeti
jának gyökeres
tasztrófa okául
pülést tekinti,
gyarázni, hogy
erhelve, habár
yiségű hasznos

ZENZACIOJA
EJK. KAP-
ET KÖNYV-

Ausztria zsidósága készül a választásokra

Bécs, október 10. (Az Uj Kelet tudósítójától.) November 9-én fognak lezajlani az osztrák választások, amelyekre a német választások eredményei aggasztóan vetik előre árnyékukat. Az osztrák kormány mai összetétele fájdalmasan igazolja azoknak a félelmét, akik egy erős reakciós kurzustól tartanak. A bécsi cionisták lapja, a Stimme legutóbbi számában kifejezést is ad a zsidóság aggodalmának. Az értékes cikkekből adjuk a következőket:

„Valamikor Adolf Stand, a felejtetlen cionista képviselő mondotta a bécsi képviselőházban: „Amerika a határtalan lehetőségek országa, Ausztria a lehetetlenségeké”. Valóban profétai mondas volt ez, amely ime valóra vált. Az egész világ megdöbben a tény előtt, hálára van kötelezve, immár nem ténye hogy dr. Schober, akinek Ausztria örök hálára van kötelezve, immár nem ténye zó. A mór megtette kötelességét, az új alkotmányt elkészítette és tető alá hozta, megszerezte és elintézte a fontos államkölesont — Schober, a mór mehet. És megtörtént a lehetetlennek hitt esemény: Stahremberg ur Ausztriában miniszter lett.

Ebben a helyzetben pedig felvetődik önként is a kérdés, mitévő legyen ebben a helyzetben Ausztria zsidósága?

Egészen egyedülálló hirtelen bekövetkezett helyzetbe jutottunk. A kormány ügyel a választások gyors kiírásával arra, nehogy új pártok alakulhassanak, amelyekbe a zsidók is beilleszkedhetnek. A merev listarendszer nagyon megnehezíti a kis pártok esélyeit. Ehhez járul az az osztrák specifikum, hogy nincs nemzsidó polgári párt, amely akár programjában, akár valóságban nem tartalmazna antiszemitizmust. Az osztrák szociáldemokrácia — ez is osztrák specifikum, — a világ egyetlen szocialista pártja, amely elutasító állásfoglalást tanúsít a zsidókkal szemben.

Nem lehet tudni, meg fog-e alakulni egy Schober-párt. De feltéve, hogy meg alakul, kérdés, vajjon ez az új párt beszületés magatartást fog-e tanúsítani a zsidókkal szemben? Hátramarad tehát, hogy mi, zsidók, cionisták és nemeionisták külön jelöljünk és ezzel adjunk kifejezést annak az akaratunknak, hogy — mint békés és lojális állampolgárok — nem akarunk beleavatkozni a nagy pártok politikai villongásaiba.

Ez és sok egyéb kérdés fogja foglalkoztatni az osztrák cionisták párttanácsát. Régi mondas, amely most vált be: Soha annyit nem hazudnak, mint választások előtt. Minden oldalról megkörmökezznek bennünket szavazatink miatt, de muljanak csak el a választások és kíváncsiak vagyunk, vajjon meg fognak-e változni a viszonyok? Vajjon továbbra is másodrendű állampolgárok-ká degradáltak maradunk, mint eddig? Vajjon ki fognak-e nevezni zsidó bírákat, vagy zsidó közigazgatási tisztviselőket. Lueger, Bécs város antiszemita polgármestere már régen halott és kérdjük, hol vannak a zsidó városi tisztviselők? Kérdjük, hol az állam, amely kulturális céljainkat támogatja? És kérdezzük, hol az egyetemi tanács, amely megválasztana akárcsak egyetlen zsidót is rendes tanárrá?

A helyzet az, hogy egy terrorisztikus és sivár antiszemitizmus veszedelme előtt állunk. Talán azok a zsidó körök, amelyek feladták zsidóságukat, most már belátták, hogy eddigi asszimilációs magatartásukkal csak önmaguknak ártanak. A cionista párttanács sokrétű problémája után, amely sokféle megoldást tesz lehetővé, reméljük, hogy a párttanács meg fogja találni a leghevesebb utat, amelyen a zsidó polgártársainak menniük kell.

Anton Rosenzweig Cluj

מפריס אונד טליסיס גראסהאנדלונג
Héber könyvek
gyapju és selyemtalleszek
nagykereskedése. — Gyári á. ak!

Ezen különleges Tea-márkának már a pusztá megtekinetése és az a finom illat, amely a teáscsészéből gőzölgöve felszáll, kellemes érzést szereznek az eljövendő élvezetnek tudatában. A gondos háziasszony a testnek és a szellemnek szolgál azzal, ha minden nap HORNIMAN'S TEAT használ.

HORNIMAN'S TEA

Athénben megalakították a Balkán-Uniót

Athén, október 10. A Balkán-konferencia megalakította a Balkán-uniót. Ez még nem jelent ugyan szoros szövetséget az államok között, de a végső cél felé vezető első lépésnek tekintendő. A

konferencia köreiben remélik, hogy a valuta és a postatarifák egységesítése lehetővé fogják tenni idővel a szorosabb kötelek kiépülését is.

Ujra fekete napja volt a newyorki árutőzsdének

A Young-kötvények is újabb áresést szenvedtek — Ujabb fizetésképtelenségek — Brazília forradalma is megduzzasztotta a bessz-hullámot

Newyork, október 10. Az értéktőzsdén tegnap újra fekete napja volt. A papirokat nagy pakettekben dobták piacra s csak eladási ajánlatok voltak. Az áresés több, mint kétszáz részvényről meg haladja a tíz százalékot. Később példátlanul viharos forgalom volt s alacsony árfolyamokon mintegy ötmillió részvény cserélt gazdát. Az utótőzsdé kevéssé bizakodóbb volt.

A newyorki értéktőzsdén a Young-kötvények is további áresést szenvedtek. Ujabb fizetésképtelenségekről szóló hi-

reken kívül kedvezőtlenül befolyásolták a tőzsdét a Braziliából érkezett nyugtalanító jelentések is. A bessz-hullám zár-latkor olyan mélyre sülyesztette az árnívót, amilyenre évek óta nem volt példa.

London, október 10. A Times newyorki jelentése közli, hogy az Egyesült Államokban ez évben 536 bank és bankár-cég lett fizetésképtelen. A bukott bankok között 71 tagja volt a Federal Reserve Bank szervezetének.

Egy gazdag aradmegyei birtokos meggyilkoltatta fiát, hogy ne örökölhessen vagyonát

Három év után leplezték le a borzalmas büntényt — A csendőrségen beismerő vallomást tettek, de ma az ügyészségen visszavonták vallomásukat

Arad, október 10. Az aradmegyei Nagypél község csendőrsége a napokban érdekes és titokzatos bűnyűben tolytatott le vizsgálatot. A vizsgálat eredményeképpen a nyomozó csendőrségnek egy három évvel ezelőtti történet és akkor kiderítetlenül maradt gyilkosság részleteire sikerült fényt vetítenie.

1927-ben Nagypél község lakosságát rejtélyes kettős gyilkossági kísérlet tartotta izgalomban, amelynek egyik áldozata azonban a szerencsés véletlen folytán elkerülte a halált. Egy este ismeretlen tettes kétszer egymásután belélt a község vagyonos gazdálkodója, Mot Péter házában ablakán, amikor a gazdálkodó és felesége a szobában asztal mellett ültek. A lövések következtében Mot Péter összeesett és néhány perc múlva kiszenvedett, míg felesége csak könnyebb sérülést szenvedett. A csendőrség azonnal vizsgálatot indított a vakmerő gyilkos kézrekerítésére, a nyomozás azonban nem vezetett eredményre, mert a tettes kilétét nem sikerült kideríteni.

Azóta már három év múlt el, a véres gyilkosságra azonban csak nem borult a feledés fátyola, hanem Nagypél község lakói szöbeszéd során borzongva beszélték egymás között, hogy a gyilkosság hátterében a Mot-család kebelében évek óta dúló áldatlan családi viszály áll. Ez a szöbeszéd erősen tartotta magát a faluban, míg végül is a napokban a nagypéli csendőrséghez feljelentés érkezett, amely egyenesen szenzációs leplezést tartalmaz. A feljelentés szerint a Mot-család feje, Mot Demeter két

fia, Traian és Péter közül már évek óta Mot Traiánnak kedvezett a szerencse és a családó mindenáron azt akarta, hogy egész vagyonát ez a fia örökölje. Miután azonban a törvény igazságosabb, mint az öreg parasztagazda érzelmek voltak, halála után a két fivér egyforma részt kapott volna. Mot Demeter és hozzátartozóiban az a rettenetes terv érlelődött meg, hogy Mot Pétert és annak feleségét kiirtják az élők sorából. A feljelentés szerint Mot Demeter felbérelte Mocan Teodor községbeli parasztot, aki huszezer lej ellenében hajlandónak mutatkozott arra, hogy régi katonafegyverével megölje Mot Demeter fiát és annak feleségét. Így is történt, a bűnös szerződést megkötötték, Mocan megkapta a huszezer lejt és Mot Pétert megölték, míg az asszony a kapott seb következtében hosszabb ideig agybanfekvő beteg volt.

A szenzáció erejével ható feljelentés beérkezése után a csendőrség azonnal a fenti irányba terelte a nyomozást. Mocan Teodort azonnal letartóztatták és annak beismerő vallomása után a csendőrség a Mot-család négy tagját: Mot Demetert, annak fiát, Traiant és ennek két gyermekét, Mot Pétert és Györgyöt szuronyok között vitték be a község házára, ahol azonnal vallatásra fogták őket. Az előállított öt ember rövid tagadás után beismerő vallomást tettek.

Ma délelőtt a letartóztatott öt embert behozták az aradi ügyészségre. Itt egy a Mot-család négy tagja, valamint Mocan Teodor előadták, hogy a nagypéli

csendőrsőn rettenetesen összeverték őket és ezért kényyszerültek beismerő vallomást tenni. Jonescu dr. törvényszéki orvosszakértő megvizsgálta őket és valóban úgy az öreg Mot Demeternek és családjának, mint Mocan Teodornak testén sebeket talált. A letartóztatott öt embert Ludosán vizsgálóbíró hallgatta ki és azután mind az ötöt vizsgálati fog-ságba helyezte.

Boris bolgár király egy millió lirát és politikai előnyöket kap Giovanna hercegnővel

Bécs, október 10. Diplomáciai helyről rendkívül érdekes részletek kerültek nyilvánosságra Giovanna olasz hercegnő és Boris bolgár király eljegyzésének előzményeiről és kulisszatitkairól.

Boris ez év januárjában résztvett Umberto olasz trónörökös menyegzőjén és akkoriban a lapok tele voltak izzal, hogy az esküvő után Boris király eljegyzi Giovanna hercegnőt. A bolgár király azonban eljegyzés nélkül felszállt vonatjának lokomotívjára és szokása szerint az ut legnagyobb szakaszán maga vezette haza Szófiába vonatját. Annak, hogy akkoriban az eljegyzés nem történt meg, nem az volt az oka, hogy hiányzott a pápa hozzájárulása, ami azért volt szükséges, mivel Boris király nem római katolikus. A pápa azonban sohasem szokott nehézségeket támasztani, ha különböző felekezeti uralkodók házasságáról van szó. Az eljegyzés elmaradásának sokkal prózaibb okai voltak. Boris király nem elégedett meg azokkal a politikai előnyökkel, amelyeket Mussolini ígért neki. Már pedig az olasz király ezeket a politikai előnyöket is belekalkulálta leányának hozományába és készpénzben mindössze egy félmillió lirát ígért vejenek. Az olasz királyi ház, amint ismeretes, nem tartozik a gazdag dinasztiaiak közé. Viszont Boris király, atyjának, Ferdinánd excaárnak méltó fia és úgy gondolkodott, hogy egy aktív uralkodó több pénzt is megér.

Ami a politikai előnyöket illeti, ugy Boris király természetesen az olasz támogatást értékes segítségnek tartotta, de az volt a véleménye, hogy Olaszország többet nyer az olasz-bolgár szövetséggel, mint Bulgária. Jugoszlávia bekerítéséhez ugyanis csupán Bulgária hiányzott és Boris király bizott abban, hogy Mussolininak semmi ár sem lesz drága, hogy a házasságot mégis nyélbe üsse.

Igy tehát várt közel egy háromnegyed évig és jól számított, amennyiben az olasz király állítólag duplájára emelte fel a készpénzhozományt. Az anyagi elrendezése után nyilvánosságra hozták az eljegyzést a pápa diszpenzációjával együtt. A pápa az eljegyzés alkalmával üdvözölte az olasz királyi párt, az örömszülőket és egyben megengedte, hogy a házasságból születendő gyermekek vallását a szülők közös megállapodás alapján maguk határozzák meg, tekintetbe véve a bolgár alkotmány rendelkezéseit. Ez mindenestre azt jelenti, hogy a trónörökös keresztelője majdan görög rítus szerint fog végbemenni, mivel Bulgária királyának ortodox hitűnek kell lennie.

— A litvánok gyászünnepet rendeztek Vilna elvételek tizéves fordulóján. Kownóból jelentik: Ma folyt le a litván fővárosban Vilna elvételek tizedik évforduló gyászünnep. A köztársasági enők ünnepi beszédet mondott, melyben bejelentette, hogy Litvánia belső egység gel és észszerűen fogja tovább vivni a harcot Vilna visszaszerzéséért.

A Do nem v

Ben Garion

Berlin, október 10. (tudósítójától). Lágkongresszus vevők — a degek — a kongi ményeivel telje ve. Ben Garion ság ismert vez tőségéről a köv Uj Kelet munk

A sz

— A kongresz abban látom, szocialisták eg stein, aki eddi lődést sem tan galom iránt, ép földi zsidó szo rokonszenvel építés iránt. N tom továbbá az szus a zsidó d gét egyesítette. fordult kizáróla jöllehet Pales magvát mégis minden réteget re szolgált, hog részreit is meg nek. Sajnáljuk gyelországi „B tudott a zsidó felelő orientáci és ma is éppu gy homályban va tekintetében.

— Amióta z van, ez a kongi mas manifestá tömegeknek. Né 24 ország zsidó ték magukat a nem az, hogy b ujjáépítés font előtt — ez tett mi tanácskozás rikai, keleti és doí találkoztak építés jegyében.

— Politikaila nak tartom, hog a nemzsidó sz szokatlanul nag tott. A Labour télyesebb tagja gát nálunk, a f tot Jean Long Blum melegham A belga szociali és Camoé Huy

Csak

tanul naponta é nul egy

Schidlof

Német 204 lej Francia 204 lej Angol 204 lej Vidékre

LEPA

Sorsjáték van sok, készpénz sorsjáték csak egy:
1.000.000 lei főnyeremény! **3.450.000 a nyeremények összege**
Nyereményeket az Albina bank fizeti. Egy sorsjegy ára 100 lej. Vidéki megrendeléseket 117 lej ellenében a Sorsjegyroda (str. Memorandului 16) eszközöl
Huzás 1930 december 21-én

Kellemes borotválkozás

NIVEA-CRÉME á'tal

Beszappanozás előtt be kell dörzsölje arcát ezzel a krémmel, de csak enyhén, nehogy a szappanhab képződését megakadályozza. Tapasztalhatja, hogy még a naponkénti borotválkozás sem fogja legkevésbé izgatni bőrét. Nem fog többé fúfó, vöröses dörzsölésektől és felrepedt bőrtől szenvedni. Azt is észreveheti, hogy külseje fiatalosabb, bőre feszültebb és ápoltabb lesz. A Nivea krémét sármim sem pótolja, mert csak ez a krém tartalmazza a bőrtápoló eucerintet, amin különleges hatása alapszik.

Dobozokban: Lei 16.—, 34.—, 72.— / Tubusokban tiszta ónból: Lei 30.—, 45.—
Emli Ziegler, Braşov-Brasso, Vasul-ucca 43

A Dolgozó Palesztina berlini kongresszusa nem vállalt közösséget sem a revizionizmussal, sem a Brith Salommal

Ben Garion nyilatkozata a kongresszus eredményeiről — A kongresszuson az a cionizmus jutott kifejezésre, amely a zsidó nép történeti szükségességéből fakad

Berlin, október 10. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Zsidó Dolgozó Világkongresszusa véget ért. A résztvevők — a delegátusok és a vendégek — a kongresszusi munka teljesítményeivel teljesen meg voltak elégedve. Ben Gurion, a palesztinai munkásság ismert vezetője a kongresszus jelen téségéről a következőket mondotta az Uj Kelet munkatársának:

A zsidó nép minden rétege

— A kongresszus jelentőségét főleg abban látom, hogy a legöregebb élő szocialisták egyike, Eduard Bernstein, aki eddig legesekélyebb érdeklődést sem tanúsított a cionista mozgalom iránt, éppúgy a legfiatalabb külföldi zsidó szocialisták a legmelegebb rokonszenvvel viseltetnek az országépítés iránt. Nagyfóntosságuk tartom továbbá azt is, hogy a kongresszus a zsidó dolgozók roppant tömegét egyesítette. A kongresszus nem fordult kizárólag a zsidó dolgozókhoz, jóllehet Palesztinában az ujjáépítés magyát mégis ők adják. Mi a nép minden rétegét meghívtuk és örömmel szolgált, hogy a zsidó nép távolálló részeit is meg tudtuk nyerni ügyünknek. Sajnáljuk azonban, hogy a lengyelországi „Bund” még mindig nem tudott a zsidó ujjáépítés iránt megfelelő orientációt szerezni magának és ma is éppúgy, mint tíz évvel ezelőtt, homályban van a mi célkitűzéseink tekintetében.

— Amióta zsidó munkásmozgalom van, ez a kongresszus volt első hatalmas manifesztációja a zsidó dolgozó tömegeknek. Nemesak az a tény, hogy 24 ország zsidó dolgozó képviselték magukat a tanácskozásokon, hanem az, hogy beigazolódtott a cionista ujjáépítés fontossága az egész világ előtt — ez tette nagyon jelentőssé a mi tanácskozásainkat. Afrikai és amerikai, keleti és nyugati országok zsidói találkoztak itt a palesztinai ujjáépítés jegyében.

A nemzsidó szocialisták

— Politikailag végtelenül fontosnak tartom, hogy a kongresszus iránt a nemzsidó szocialista világ egészen szokatlanul nagy érdeklődést tanúsított. A Labour Party egyik legtekintélyesebb tagja által képviseltette magát nálunk, a francia szocialista pártot Jean Longuet képviselte és Leon Blum megleghangú levelet írt hozzánk. A belga szocialista párt Louis Pierard és Camoé Huysmannal, a II. Inter-

Csak hat szót

tanul naponta és hat hó alatt megtanul egy világnyelvet

Schidlof „1000 szó“

Német 204 lej Spanyol 272 lej
Francia 204 lej Olasz 272 lej
Angol 204 lej Ungarisch 272 lej

Vidékre utánvétellel küld

LEPAGE, CLUJ

nacionálé egykori titkárával képviselte magát. A német szocialisták Toni Sendert és Mathilde Wurmot küldötték, az osztrákok pedig nem kisebb emberüket, mint Sigmund Freud professzort és a fiatalok közül Julius Braunthalt.

— A kongresszus sulypontját a cionizmus megvalósítása képezte. Minden kétértelműséget kizáró világossággal mondták ki a kongresszuson, hogy a palesztinai munkásság cionizmusának semmi köze a revizionista

frazéológiához és semmi köze a Brith Salomhoz. Ezen a kongresszuson az a cionizmus jutott határozott kifejezésre, amely a zsidó nép történeti szükségességéből folyik, az a cionizmus, amely a nép alkotó erőire támaszkodik, az a cionizmus, amely a zsidó tömegek akaratát fejezi ki, az a cionizmus, végül, amelyet a zsidó munkásság elítje akar diadalra juttatni. A mi cionizmusunk követeli Angliában a politikai harcot és politikai felvilágosítást, követeli az arab

Branting, volt svéd szocialista miniszterelnököt a finn főváros elhagyására akarják kényszeríteni

ahova a kommunista vádlottak bünperére mint védő érkezett

Branting kijelentette, hogy csak akkor távozik, ha akar — A finn kommunisták elvesztették összes mandátumaikat

London, október 10. A Morningpost helsinki jelentése közli, hogy Branting György svéd szociáldemokrata képviselő Helsinkibe érkezett, hogy a kommunista vádlottak elleni bünper tárgyalásán védőként szerepelhessen. Branting ellen huszezer főnyi tömeg tüntetett és küldöttség útján szólították fel Finnország azonnali elhagyására. Branting az újságíróknak kife-

jelentette, hogy nem távozik, majd csak akkor, ha kedve tartja. A küldöttségjárásal egyidőben Prokope finn külügyminiszter átiratot intézett a helsinki svéd követséghez, melyben a finn kormány azon álláspontját szögezte le, hogy Branting finnországi tartózkodása nem fogja elősegíteni a Finn- és Svédország közötti viszony barátságossá alakulását. A követ a diplo-

máciai lépésről értesítette Brantingot, kinek távozását valószínűleg ki fogják kényszeríteni.

London, október 10. Helsinkiből jelentik, hogy a kommunisták elvesztették az előző parlamentben birtokolt összes mandátumaikat. A feloszlott törvényhozásban 23 kommunista képviselő volt.

A legközelebbi napokban lazajlik a döntő ütközet a brazilai forradalmárok és a kormánycsapatok között

A felkelő csapatok sok várost tartanak birtokukban és a fővárost veszélyeztetik

Newyork, október 10. Az Associated Press riodejaneiroi táviratai szerint a szövetségi kormánykörökben számolnak azzal, hogy a brazilai forradalmi mozgalmak likvidálása még hosszabb

időt fog igénybe venni. Paranában és Santa Catharinában a kormánycsapatok megkezdték a hadműveleteket a lázadók csapatai ellen. A felkelő csapatok még sok várost tartanak birtok-

ukban és a szövetségi fővárost is veszélyeztetik.

Buenos-Ayresbe érkezett hírek Sao Paulo államban a felkelők csapatainak újabb előnyomulásáról számoltak be.

A döntő csata kormánycsapatok és a felkelők között már a legközelebbi napokra várható. Több hadihajó legénysége és repülőrajok csatlakoztak a felkelők mozgalmához. A felkelők egyes csapattestei csaknem ezer kilométeres gyalogutat tettek előnyomulásuk során.

A lapokhoz érkezett jelentések szerint Minas Geraes és Rio de Janeiro államokban a forradalmár-csapatok csaknem az összes vasuti hidakat felrobbantották, úgy, hogy a közlekedést nem lehet fenntartani. Porto Alegreben a felkelők erősen megvetették a lábukat. Randon tábornokot egész vezérkarával együtt foglyul ejtették.

MÁRTONFFY GYULA

szücs és szörme üzletét

(Azelőtt Mártonffy Testvérek) a Cluj Piața Unirii 20 szám alól Strada Memorandului (Unió-ucca) 6 szám alá helyezte át.

Dus választékban áll b. vevőim rendelkezésére a legújabb divat szerint készült szörme-áru raktáram. — Árui a legjobb minőségű kül- és belföldi anyagból izléses kivitelben készülnek. — Megrendelések, átalakítások és javítások leggyorsabban, legjobb kivitelben, szolid árak mellett eszközölköztetnek.

Saison kezdetére való tekintettel árainból 20 százalékos kedvezményt adok

Mielőtt szörme szükségletét beszerezné, áruiáról és azoknak szolid árainról kérem meggyőződni

gár király
át és politi-
et kap Gio-
cegnővel

Diplomáciai hely-
kes részletek ke-
ra Giovanna olasz
bolgár király el-
yeiről és kulissza

árjában résztvevő
örökös menyegző-
lapok tele voltak
vó után Boris ki-
nni hercegnőt. A
an eljegyzés néla-
nak lokomotívjára
az ut legnagyobb
tte haza Szofiába
gy akkoriban az
ent meg, nem az
niányzott a pápa
zért volt szükség
rály nem római
azonban sohasem
támasztani, ha
uralkodók házas
eljegyzés elmara-
abb okai voltak.
gedett meg azok-
kökkel, amelyeket
Már pedig az
politikai előnyö-
leányának hozó-
zben mindössze
gért vejenek. Az
mint ismeretes,
zad dinasztiaik
király, atyjának,
méltó fia és ugy-
gy aktiv uralko-
begér.

nyöket illeti, ugy-
tesesen az olasz
segítségnek tar-
éleménye, hogy
ver az olasz-bol-
nt Bulgária. Ju-
ez ugyanis csu-
ott és Boris ki-
gy Mussolininak
ága, hogy a há-
e üsse.

el egy háromne-
mitott, amennyi-
litolag duplájára
zhozományt. Az
után nyilvános-
zést a pápa disz-
A pápa az el-
szülőket és egy-
a házasságból
vallását a szü-
ás alapján ma-
tekintetbe véve
ndelkezéseit. Ez
ti, hogy a trón-
majdan görög
emenni, mivel
ortodox hitűnek

nepet rendeztek
ves fordulóján.
Folyt le a litván
ének tizedik év-
A köztársasági
ondott, melyben
ia belső egység
tovább vivni a
zéséért.

egü:
sjátéka
nber 21-én
eszközöl

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jánbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeglí Ernő, Hotel Imperial
Cikkjeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— **Változókéony időjárás várható.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint változókéony időjárás várható nyugati szelekkel, esővel és hőmérsékletcsökkenéssel. Budapesten a hőmérséklet ma délben 12 fok Celsius.

— **November 2-ára halasztották el Kolozsvár közgyűlését.** Kolozsvár város tanácsa a legutóbbi közgyűlésen történt megállapodás értelmében pénteken, október 10-én újabb közgyűlést kellett volna, hogy tartson. A mai közgyűlésen azonban mindössze 10 tanácsos jelent meg, miután a városi tanács nemzeti párti tagjai nagyrészt Bukarestben tartózkodnak. Erre való tekintettel dr. Mihali Tivadar polgármester a tanácskozási képesség hiánya megállapítása után a közgyűlés új terminusát november másodikán állapította meg.

— **Az „Ifju Ezra” október hó 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Calea Victoriei 29. sz. alatti helyiségében tartja közgyűlését.** Előadást tart: Dr. Szónyi Géza. Pontos megjelenést kérünk, vendégeket szívesen látunk.

— **Az angol munkáspárt új végrehajtóbizottságában a balszárny jutott túlsúlyba.** Londonból jelentik: A munkáspárt Llandudneben folyó kongresszusán ma megválasztották a párt új végrehajtóbizottságát. A választási eredmény feltűnő volt, amennyiben Thomas főpecsétor a jelöltek közül legkevesebb szavazatot kapta s kibukott, ezzel szemben a független munkáspárti Mosley bekerült az új végrehajtóbizottságba.

— **Éremgyűjtőház Amerikában.** New Yorkból jelentik: Amerikát elfogta az éremgyűjtőház. Kiadták a jelszót: mindenkinek érmei legyenek a zsebében s most tényleg az amerikai divat-embereknek tele a zsebe mindenféle érmeikkel. A három év előtti Lindbergh-éremhez újabb érmei társultak, amelyeket mindenki gyűjt. Van Edison jubileumi-érem, Byrd délsarki bravurját megőrkítő-érem, Tom-Mix ezredik lovasbravurjának érme s fontosabb városok 100-150 éves alapítási érmei.

— **Bedeus zsebméretrend téli kiadása megjelent.**

— **Az angol ipari tanács örömmel fogadta Kanada és Ausztrália gazdasági javaslatait.** Londonból jelentik: A nehézipari képviselő angol ipari tanács örömmel fogadta Kanada és Ausztrália miniszterelnökeinek a birodalmi tanácsban felvetett gazdasági vonatkozású javaslatait.

— **Dr. Radnay-Fényes tánciskolájában volt Farkas ucca 7. sz. földszint és emelet a tanítás f. hó 16-án megkezdődik.** Babakolon délután 5-7. Felneveltek este 9-11. Minden szombaton koszorúest. Az első estén, 18-án a táncitanárok bemutatják az összes új táncokat a közönségnek. A „Babakolon” egy nagy pantomimikai balettel lesz befejezve, az összes növendékek szereplésével. Beiratkozás naponként délelőtt 11-12 és délután 7-8 és emeleten, a KAC-ban.

— **Amerika és Németország között sikerült a távolbalátás problémáját megoldani.** Berlinből jelentik: A német fővárosban két évvel ezelőtt megalakult az Általános Német Távolbalátás Egyesülete, amelynek elnöke dr. Krukow most közölte, hogy hosszas kísérletezések és próbák után sikerült az Amerika és Németország közötti távolbalátás problémáját megoldani. Carolus professzor, a legnagyobb élő kutatója a távolbalátásnak, Amerikában tartózkodik, hogy itt folytasson kísérleteket. A kísérletek feltűnő módon sikerültek. Egy megbeszélés órában ugyanis Carolus professzor odaült a távolbalátó földalóalmás mellé Newyorkban és Berlinben a felfelé állomás kitűnően látta Carolus arcvonásait. Kis idő múltán légköri zavarok elhomályosították a képet. Diapozítiveket is átküldtek az Oceánon és ezekben egészen plasztikusan lehetett látni Carolust és asszisztensét. Azt hiszik, hogy egy fél éven belül annyira tökéletesíteni fogják a távolbalátást, hogy gyakorlati bevezetését semmi sem fogja meggátolni.

Epítsük fel a leégett zsidó Borsát!

Mai kimutatásunkat itt adjuk:

Torda:	
Lázár M. Simon és Zoltán	2.000 lej
Deutsch Dániel, Kövend	1.000 „
Weinberger és Nussbaum	1.000 „
Zodik Géza, Vilmos és Mihály	1.000 „
Torda-Aranyos Várm. Tak.	
pénzt. Rt.	500 „
Princz Jakab fiai	500 „
Élesdi Mészégető	500 „
Hirsch & Schwartz	500 „
Dr. Reich József	500 „
T. Bagge	500 „
Szenes Károly	500 „
Papp Fülöp	500 „
Aquila Rom. Suc. Turda	500 „
Kalman József	500 „
Kövendi Tkp.	500 „
Alsó Ferenc, Várfalva	500 „
V. Bagge	420 „
Simon József, Várfalva	400 „
Frenkel Hermann	300 „
Bretter Henrik	300 „
Gross Miksáné	300 „
Markstein László	300 „
Kain Adolf	300 „
Kohn & Aslender	300 „
Farkas & Grossmann	200 „
Dr. Markovits Miklós	200 „
Löbli Lajos	200 „
Markovits Bernát	200 „
László Adolf	200 „
Fülöp Mór	200 „
Herbst Mór	200 „
Kassovitz Endre	200 „
Bergner D. & Co. cég	200 „
Goró Ferenc	200 „
Dr. Schwartz Izidor	200 „
László Sándor	200 „
Bernáth Lajos	200 „
Schwartz Géza	200 „
Gross Salamon	200 „

Friedmann Géza	200 „
Fischer Manó	200 „
Deutsch Albert	200 „
Goldstein & Rendel	200 „
Lengyel Samu	200 „
Grossmann F. & Co.	200 „
Kolmann Bernát	100 „
Frenkel Józsefné	100 „
Klein Antal	100 „
Frenkel Márton	100 „
Wemréb Miklós	100 „
Dr. Cruka Benő	100 „
Lusztig Ernő	100 „
Balázs Ferenc	100 „
Mandula Dezső	100 „
Hirsch Miksa	100 „
Fischer Samu	100 „
Princz Hermann	100 „
Abraham Jenő	100 „
Simon Lajos	100 „
Glanz Mór	100 „
Guttman Armin	100 „
Hajdu Ödön	100 „
Farkas Mendelné	100 „
Pártos Adolf	100 „
Leéb Dávid	100 „
Léb József	100 „
Dr. Salamon Ignác	100 „
József Samu	100 „
Finkelstein Arnold	100 „
Deutsch Hermann	100 „
Többek	410 „
Féder Béla, Alsószombat-falva	100 „
Ritter Armin, Arad	1.000 „
Katz Sámuel, Fărcasa	100 „
Steinfeld Jenő, Nagybaród	100 „
Vogel Mór, Bonchida	500 „
Grünfeld Félix, Temesvár	250 „
Erdélyi Izolda, Temesvár	1.500 „
Összesen:	24.280 lej
Eddig kimutatva:	1.484.175 lej
Gyűjt. eddigi összege:	1.508.455 lej

— **Helyreigazítás.** Lapunk egyik legutóbbi számában a kolozsvári selyemcsempészési pör küszöbön levő tárgyalásáról szóló beszámolómban, téves információ alapján arról adtunk hírt, hogy a bűnpörbe Bambu Victor, a kolozsvári postaigazgatóság főtitkárja is bele van keverve. Most arról értesülünk, Bambu Victornak annyi köze van az ügyhöz, hogy a postaigazgatóság és szigoranca éppen őt bizta meg az ügy kivizsgálásával.

— **Rejtélyes körülmények között gyilkoltak meg egy dunántúli leányt.** Budapestről jelentik: A fehérmegyei Csákvár község határában egy fűzfa alatt női holttestet találtak, melynek nyakára ceruzavastagságú zsinór volt kétszeresen ráhúzva. A csendőrség megindította a nyomozást a gyanús haláleset ügyében és megállapította, hogy az áldozat egy helybéli módos gazda leánya, a tizenhétéves Magyar Mária, akit valószínűleg meggyilkoltak. A nyomozás tovább folyik.

— **Castiglioni Camillo elhagyja Ausztriát.** Berlinből jelentik: Hermann Ball és Paul Graupe berlini műkereskedő cég kiárusítást rendez Castiglioni, a néhány év előtt a legzsigorogóbb nagyiparosok egyikének gyűjteményéből. Főleg olasz reneszansz-butorkról van szó, olyan példányokról, amelyek az idevágó irodalomban kimagasló helyet foglalnak el. A gyűjteményben a 13-17-ik század sok szép szoborművét találni. Andrea della Robbia, Donatello, Tallio Lombardi, Giovanni da Bologna szobrászati alkotásai vannak itt együtt. Továbbá régi gobelinek, majolikák, holland és német ezüst és arany ötvös-munkák bámulatosan szép és ritka zománcok, Fontosetto és más mesterek képei, Cranach, Van Dyk és Creuze képek. Az elárulás gyöngén megy, minthogy a számbajöhető amerikaiak most nem vásárolnak. Castiglioni kevés pénzt látott eddig, holott nagy pénzekre van szüksége, mert elhagyja Bécsét és Milánóban fog megtelepedni, ahol egyelőre még nincs semmi üzlete.

— **A Krupp-gyár leépítési alkalmazottait.** Berlinből jelentik: Tegnap a Krupp-művek ismét 25 munkást és tisztviselőt bocsátott el. A gyár a tömeges leépítéssel azzal indokolja, hogy nincs rendelőse s emiatt nem tudja a munkásokat foglalkoztatni.

— **Felavatták a dési főrabbi sírkövét.** Dészről jelentik: Vasárnap délelőtt tíz órakor avatták fel a nemrég elhunyt dési főrabbi, Paneth Ezekiel sírkövét. A sírkövevételén megjelent Dész és a környék egész zsidósága. A temetői beszédet a megboldogult legidősebb fia, Paneth Jakob Dész főrabija tartotta. Utána Paneth József nagyilondai rabbi, a második fia, majd Stein kolozsvári dáján és Lebovits rettegi rabbi beszéltek határozatosan. Itt említették meg, hogy a tekei hitközség „metszője, aki szintén a sírkövevételre jött Dészre, szívvelhűdéssel hírtelen meghalt. Halálát 11 árva és özvegy gyászolja.

— **AACHENBEN ÓRIASI LELKESEDESSSEL FOGADTÁK HINDENBURGOT.** Berlinből jelentik: A Rajna vidék meglátogatásának során Hindenburg elnök tegnap Aachenbe érkezett, ahol sűrű embertömeg jelent meg fogadására. Az elnök a városháza császártérképében fogadta a küldötségeket, majd a tömeg kívánságára megjelent az erkélyen.

— **Zsidó állam.** Fenti cím alatt most látott napvilágot a revizionista unió erdélyi hetilapja. A rendkívül elevenen szerkesztett, tetszetős kiállítás lap első száma megfelelő áttekintést nyújt a revizionista cionisták programjáról és törekvéseiről. A lap foglalkozik a cionista mozgalom aktuális problémáival s feltűnő cikkeiben kommentálja azokat a ki-jelentéseket, melyeket Weizmann Chaim az Actions Comité berlini ülésén a zsidó államgondolattal kapcsolatosan tett. Jabotinszki Vladimir, a cionista világ-unió elnöke, két cikkel szerepel a Zsidó Állam sikerült első számában, amely ezenkívül néhány alapos és komoly értekezést és a cionista világ legújabb híreit hozza.

Bukarestben

a közismert hosszú évek óta fennálló **Grossman**-féle kóser étterem átköltözködött a **Str. Ilfov 4 szám** alá (Casa de depunere háta mögé, volt Restaurant Cluj) gyönyörű termeivel, kertjével rendelkező helyiségeibe Kéri régi nagyrebecsült vendégeinek továbbra is szíves látogatását.

— **HINDENBURG ELUTASITOTTA AZ ELITELT ULMI HAZAÁRULÓ TISZTEK KEGYELMI KÉRVENYÉT.** Berlinből jelentik: Az ulmi hazaáruló tisztek bűnperében hozott ítélettel kapcsolatban Hindenburg köztársasági elnökhöz felterjesztett kegyelmi kérvényt a köztársasági elnök ma elutasította.

— **Tizenkét óra alatt Londonból Newyorkba.** Londonból jelentik: A modern találmányok kiállításán bemutatásra kerül Robert Roth heliplánjának, egy 12 szárnyú óriásrepülőgépnél modellje. A konstruktor szerint ez az óriásrepülőgép 12 óra alatt 600 utassal Londonból Newyorkba repülhet.

— **Egy hónapi fogház, mert kritizálta a városi tanácsot.** Gál Samu nagykarolyi papirkereskedő egy személyben kiadótulajdonosa a „Nagykaroly” című hetilapnak. Lapjának egyik régebbi számaiban Gál Samu vezércikket írt az új városi tanács működéséről és az érdekelte ember által fokozottan átértett kritikai jogosultság hangján bírálta a tanácsnak azt az eljárását, hogy nincs eléggé tekintettel a kisebbségi lakosság érdekeire. A cikk egyes kitételeiben a zilahi ügyészség igazgatást látott és miután Nagykaroly a határozatába esik, az ügy aktái a hadbírószék elé kerültek. A kolozsvári hadbírószék pénteken délelőtt tárgyalta az ügyet és az ügyészség által emelt vád elfogadásával Gál Samut egy hónapi elzárásra ítélte. Az ítélet kihirdetése után Gál Samut azonnal őrizetbe is vették.

JUDAICA

Bloch Dr. J. S. Israel und die Völker br.	G. M.	12.-
Bloch Dr. J. S. Israel und die Völker Leinen	„	15.-
Bloch, Chajim, Gemeinde d. Chassidim Ppb.	„	5.-
Bloch, Chajim, Preger Golem	„	3.50
Bloch, Chajim, Ostjud. Humor	„	3.50
Bloch, Chajim, Hersch Ostrop	„	3.50
Donath, Chajim, Lesser Ury Leinen	„	15.-
Flavius Josephus: Jüdi Altertümer 2 Bde. der Jüdische Krieg 1 Bd. zusammen Hln.	„	20.-
Floch Palesztine, 10 Gravüren Mappe	„	25.-
Graetz: Geschichte der Juden 13 Hende Halbleder	„	300.-
Graetz: Volkst. Geschichte der Juden 3 Bd. Leinen	„	25.-
Halbleder	„	40.-
Gr. Formt Leinen	„	45.-
Herzl: Altneuland Leinen	„	6.-
Idelsohn: Hebräisch Oriental, Melodienschetz	„	
Gesänge der jemenischen Juden br.	„	15.-
Gesänge der babylonischen Juden br.	„	15.-
Gesänge der persischen Juden br.	„	15.-
Gesänge der sephardischen Juden br.	„	30.-
Kristianpoller: Traumdeutung in Tahud br.	„	6.-
Laser—Torczyner: Deutsch—Hebräisches Wörterbuch Leinen	„	12.50
Lilien: Die Bücher der Bibel Bd. 1. Überlieferung und Gesetz, Leinen	„	25.-
Bd. II. Liederdichtung Leinen	„	15.-
Bd. III. Lehrdicht. Ln.	„	15.-
Mayer: Ein jüd. Kaufmann, Leinen	„	10.-
Mieses: Ursprung des Judenthums br.	„	9.-
Leinen	„	12.-
Die jiddische Sprache Ln.	„	12.-
Monumenta Talmudica Bd. 1 Bibel u. Babel 4 Hefte br.	„	6.-
Press: Palästina Reisehandbuch Halbleinen	„	9.-
Leinen	„	12.-
Rosenfeld: Lieder des Ghetto Pape	„	8.-
Leinen	„	10.-
Zangwill: Die im Dunkeln wandeln Pape	„	4.-

A fenti Márka árakat napi kurzuson számítjuk. Részletfizetés esetén ehhez portó- és vámköltség fejében 10 százalékos hozzáadandó. Ha a rendelés 20 Márkát meghaladja, úgy részletre szállítható. Átvételkor a rendelési összeg 20 százalékát valamint a portót és a vámost utánvételezzük, a maradványt pedig az összeg nagyságához képest 8-10 havi részletfizetésre osztjuk be. Kérjük szíves rendelését.

Lepage, Cluj

Részletes felvilágosítást levélben ad a Lepage könyvkereskedés.

Telef

Ango

KÖ

A m

rendelet

Be kell tar

miniszteri

polg

Bucuresti—Bu

A munkaügyi

előtt újabb ren

ügyelőségekhez

ügyében. A kör

megállapítja, ho

társadalmi egye

örködniök, hog

ne öltön a társa

delmes méreteke

előtt rendszert

kanékküliek elhe

szempontjából.

Azonnal meg

szigoruan be ke

munkanapot, a

zására és a vas

vonatkozó törv

felül csak a m

alapított esetek

ni. Tizennygy é

kat semmi esetr

munkásoknak al

zást is meg kell

lévő alkalmazot

térümen, illetve

ség engedélyére

A rendelet köv

vállalatoknál ell

hajtandó létszám

kozik. Erre néz

nizstérium a köv

tetta fel: Az ip

ban az idegen á

ják el a munká

ciális munkakö

pótolhatók. Ha

gendő, a faluró

kell elbocsátani,

munkakörben sz

Szerencsés

HUGO

800.0

Az osz

Nyeremény

Lei. Kétszer

Lei. Kétszer

3.

Az I. c

Minden rend

Huzás

Sorsjegyár

SZABÓ JENŐ

Divat-különlegességek nagyáruháza

Telefón 4-79

CLUJ-KOLOZSVÁR

Telefón 4-79

Angol és francia divat-ujdonságok, őszi kosztüm, kabát és ruhaanyagok megérkeztek

Kérem kirakataim megtekintését!

KÖZGAZDASÁG

A munkaügyi minisztérium újabb rendeletet adott ki a munkanélküliekről

Be kell tartani a nyolc órai munkaidőt és túlóráztatni csak miniszteri engedéllyel lehet — Elsősorban az idegen állampolgárokat, azután a falusiakat kell elbocsátani

Bucuresti—Bukarest, október 10. A munkaügyi minisztérium tegnapelőtti újabb rendeletet küldött a felügyelőségekhez a munkanélküliek ügyében. A körrendelet mindenekelőtt megállapítja, hogy a hatóságoknak és társadalmi egyesületeknek éberül kell őrködniök, hogy a munkanélküliek ne öltösn a társadalomra nézve veszedelemes méreteket. Még a tél beállta előtt rendszert kell teremteni a munkanélküliek elhelyezése és segélyezése szempontjából.

Azonnal megvalósítandó utasítás: szigorúan be kell tartani a nyolcórás munkanapot, a fiatakorok alkalmazására és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényeket. Nyolc óráig felül csak a munkatörvényben megállapított esetekben szabad dolgoztatni. Tízennégy éven aluli fiatakorokat semmi esetre sem szabad rendes munkásoknak alkalmazni és a túlórázást is meg kell szorítani a munkában lévő alkalmazottaknál. A túlórázásra minden esetben a munkaügyi minisztérium, illetve munkaügyi felügyelőség engedélyére van szükség.

A rendelet következő pontja az ipari vállalatoknál elkerülhetetlenül végrehajtandó létszámcsoökkentésre vonatkozik. Erre nézve a munkaügyi minisztérium a következő normákat állította fel: Az ipari vállalatok elsősorban az idegen állampolgárokat bocsátják el a munkából, amennyiben speciális munkakörükben belföldiekkel pótolhatók. Ha ez a lépítés sem elegendő, a faluról bejött munkásokat kell elbocsátani, azokat, akik más munkakörben szerezhetik kenyerüket.

Elvben leszögezi azonban a miniszteri rendelet, hogy a munkaügyi felügyelők minden esetben tiltakozni fognak a munkaelbocsátások ellen és tanácsolják a munkaadóknak, hogy az elbocsátás helyett a munkaidőt szállítsák le, hogy az összes alkalmazottak

A romániai vendég-ösziparosok önálló ipartestületet alakítanak és mozgalmat indítanak az üzletbérek leszállítása érdekében

Novemberi kongresszusukon döntenek a sörkartell elleni országos bojkott ügyében

Cluj—Kolozsvar, október 10. A romániai vendég-ösziparosok ezévi kongresszusukat, amint azt már véglegesen megállapították, november 11. és 12-én tartják meg Kolozsvaron. Erdély és Bánság összes vendéglősei és kávéház-tulajdonosai találkoznak e két napon Kolozsvaron, hogy ennek a haldokló szakmának megmentéséről tárgyaljanak. Nehéz a feladat, mert helyzetük szinte menthetetlen. Magas üzletbérek, horribilis rezsiöltségek, az új szesz-törvény és a sörkartell tulakapásai esődbe kergették úgy a vendéglősöket, mint a kávéház-tulajdonosokat, akik már-már teljesen összeroppantak.

A novemberi kongresszusnak legfőbb tárgya a szesz-törvény életbeléptetésével előállott válságos helyzet megbeszélése lesz. Ezzel kapcsolatban természetesen a magas italmérsi illetékek leszállítása érdekében is harcot indítanak.

Élőbevető fontosságu az összes erdélyi és bánsági vendéglősökre és kávé-sokra az üzletbérek leszállítása. Az üz-

megmaradhasanak a vállalat kötelekében.

Ezt a körrendeletet a prefekturák és városi előjáróságok is megkapták azokon a vidékeken, ahol a munkanélküliség érezhető. Minden ilyen esetben meg kell alakítani sürgősen a segélybizottságokat, amelyeknek feladatát nemcsak a munkanélküliek segélyezése, hanem a munkanélküli jelleg megállapítása is képezi. Városokban csak a városi munkanélküli lakosokat kell segélyezni és csak természetbeni adományokkal. Minden ilyen segélytérő munkással alá kell írni egy nyilatkozatot, amelyben kötelezik magukat, hogy elvállalnak bármilyen munkát és bárhol, amennyiben erre ajánlatot, vagy utasítást kapnak. A falusi munkásokat a bizottságoknak haza kell küldeniök utazási költség előlegezésével.

készítették az ügyet, hogy a kamara még ebben az évben megkezdi működését.

35 százalékkal csökkent a kolozsvári dohánytőzsdék forgalma. Kolozsvaron néhány hét óta rendkívül megszaporodott a dohánykistőzsdék száma. Átlag mintegy 100 méterre van egy-egy dohánytőzsdé. Aki azonban a tőzsdék szaporodásáról arra következtet, hogy jó üzlet, az nagyon téved. A kolozsvári kistőzsdések egyhangulag azt állítják, hogy ebben az évben átlag 35 százalékkal esett vissza a forgalmuk. A dohányosok csak a legolcsóbb dohány- és cigarettafajtákat vásárolják, ezen pedig kevés a haszon. Nagy kereslete van azonban a váltónak és okmánybélyegnek, csak hogy ezen a tőzsdékre semmit sem keresnek.

Csehszlovák—német kaolin konvenció. Berlinből jelentik: A német és a csehszlovák porcellánipar közötti tárgyalások befejezése késedelmet szenvedett, előbb ugyanis a német és a csehszlovák kaolinipar között előkészítő tárgyalások folynak foly. Amennyiben ezek kedvező eredménnyel járnak, indulnak meg a tárgyalások a porcellánipar kiküldöttjei között.

A cellulóze ipar nemzetközi piaci helyzetének szabályozásáról tárgyal. Tegnap a svéd, norvég, finn, német és csehszlovák kiküldöttök Kopenhágában konferenciát kezdtek a cellulózeipar problémáinak megtárgyalása céljából. Elsősorban a kedvezőtlen piaci viszonyok kerültek szóba. A termelés korlátozásának lehetőségét is megvitatották. Az árkérdés azonban nem került megtárgyalásra. A konferenciát ma folytatják.

Az orosz buza-dumping hatásait és lehetőségeit mérlegeli most az európai gabonapiac. Tudvalevően Oroszországban még mindig érezhető a nagy politikai átalakulás termelés-csökkenő hatása, úgy, hogy a hatalmas birodalomnak most aránylag csak kevés buzafeleslege van. A békében ezzel szemben átlag évi 200 millió méterozsa termelt, amiből exportra évente körülbelül 40 millió méterozsa került. Ugyanakkor az Egyesült Államoknak és Kanadának együttvéve alig haladta meg a feleslege az 50 millió mázsát. Ma az a helyzet, hogy a tengerentúli felesleg növekedett. Oroszországgal szemben csekély. Felmerül az az érdekes probléma, hogy mi lesz, ha az orosz felesleg is a régi tömegben fog újból a piacra kerülni?

A braziliai kávékrach. Berlinből jelentik: Berlini és hamburgi tőzsdékörökben a newyorki és más nagy kávépiacokon bekövetkezett hatalmas árzuhanást részben indokolatlannak tartják és éppen ezért nyugodtabb a hangulat, mint Newyorkban és Londonban. Az ottani körülmények azáltal nyerne magyar áratot, hogy az árutőzsdé teljesen az értékpiacon hatása alá került, mert amennyiben a braziliai forradalmi mozgalom tovább tart, úgy ez még a kávé áralakulására szilárdítólóg hatna, miután a forradalmak és polgárháborúk rendszerint a kivitel és a termelést nem növelik. Így berlini tőzsdékörökben egyenesen kávé-hausseval számolnak, annál is inkább, mert a braziliai kávé a középamerikai szorták lassankint kiszorították a piacról. Ezen országokban az aratás azonban csak most folyik. Ezzel szemben a londoni tőzsdén a braziliai forradalom nagy baissal eredményezett, de a braziliai értékek egyébként is erősen zuhantak.

letbéreket a háztulajdonosok tulajdonában a kedvező konjunktúra idejében állapították meg, mikor a magas üzletbéreket a jóforgalmu üzletek tényleg meg is bírták. Most azonban a gazdasági viszonyok annyira leromlottak, a fogyasztás annyira megcsappant, hogy semmi körülmények között sem tudják az eddigi béreket továbbra is megfizetni. Eppen ezért az összes városok vendéglős- és kávéiparosai kollektív módon fogják kérni az üzletbérek leszállítását.

A legfontosabb tárgy azonban a sörkartell megrendszabályozásának ügye lesz. A kartell a sör drágulásának okát a vendéglősökre akarta áthárítani, ahelyett, hogy a termelési költséget és a profitot szállította volna le. Ennek következménye aztán az, hogy a sörfogyasztás rendkívül megcsappant. A kartell mindig azt hangsúlyozta, hogy a sör olcsóbbá tétele a vendéglősök jóindulatán múlik. Azt szerették volna, ha a vendéglősök minimális hasznukat a sörkartell oltarán áldozzák fel. Az ország egyes városainak vendéglősei már régen bojkottra határozották el magukat és a központi vezetőség erről alig tudta őket lebeszélni. Ha a kongresszus a kartell nem enged merev álláspontjából, úgy bizonyára ki fogják mondani az országos bojkottot.

Minthogy a vendéglősök és kávéosok szakmai érdekei eltérnek a többi iparágak érdekeitől, a kongresszus dönteni fog abban a régió felvetődött kérdésben, hogy a többi iparágaktól függetlenül szakipartestületet állítsanak fel. A nyugati államokban ez már mindenütt így van a valószínű, hogy a kongresszus is ezt az álláspontot fogadja el.

Magyar—román gazdasági kamara. A budapesti mintavásár alkalmával vetődött fel a magyar—román kereskedelmi kamara megalakításának gondolata. Manoilescu miniszter propagálta ezt a gondolatot, a magyar—román gazdasági közlekedés érdekében. Most aztán a kamara megalakulásának gondolata a megvalósulás előtt áll. Románia és Magyarország gazdasági érdekeltségei már annyira elő-

Szerencsés jövőt, nyugodalmat, boldogságot szerez magának ha megnyeri a főnyereményt

HUGO HORWITZ & Co. WIEN

cégnél Franz Josefs Kai 65

800.000 Silling = 20.000.000 Lei

Az osztrák osztálysorsjáték a világ legkedve-őbb sorsjátéka

84.000 Sorsjegy 42.000 Nyeremény

Rendeljen azonnal és szerencsét csinál.

Nyeremények: 500.000 Sill. — 12.500.000 Lei, 300.000 Sill. — 7.500.000 Lei. Kétszer 100.000 Sill. — 5.000.000 Lei. Kétszer 80.000 Sill. — 4.000.000 Lei. Kétszer 60.000 Sill. — 3.000.000 Lei. Há omszor 40.000 Silling

3.000.000 Lei és számos más nyeremény összesen

13.406.000 Silling — 335.130.000 Lei

Az I. osztály huzása november 18—20 (1936)

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Izetés a sorsjegy vétele után.

Huzás után azonnal küldünk a hivatalos huzási jegyzéket

Sorsjegyárak: Egész: Sill. 48 — 1.200 lej, Fél: Sill. 24 — 600 lej,

Negyed: Sill. 12 — 300 lej. Inklusive portó.

ELUTASITOTTA
HAZAÁRULÓ
KÉRVÉNYÉT.
ulmi hazaáruló
zött itélettel kap
köztársasági el-
gyelmi kérvényt
ma elutasította.
Londonból New-
entik: A modern
n bemutatásra ke
lánjának, egy 12
pnek modellje. A
az óriásrepülőgép
Londonból New-
z, mert kritizálta
Samu nagykaró-
y személyben ki-
gykároly" című
egyik régebbi szá-
reikket irt az új
séről és az érde-
kozottan átértett
angján bírálta a
rását, hogy nincs
sebségi lakosság
es kitételeiben a
ást látott és mi-
atározónába esik,
óság elé kerültek
ág pénteken dél-
et és az ügyész-
fogadásával Gál
ásra ítélte. Az
Gál Samut azon-

ICA

d die G. M. 12.—
die " 15.—
e d. " 5.—
Go " 3.50
Hu " 3.50
Os " 3.50
Ury " 3.50
Alter- " 15.—
sche Hln. " 20.—
vüren " 25.—
Juden " 300.—
te der " 25.—
" 40.—
" 45.—
en " 6.—
fental, " 6.—
ben Ju- " 15.—
schen " 15.—
n " 15.—
schen " 15.—
utung " 30.—
ch— " 6.—
eh " 12.50
Bibel " 25.—
nd " 15.—
n. " 15.—
ann, " 10.—
den- " 9.—
" 12.—
Ln. " 12.—
Bd. 1 " 6.—
br. " 9.—
nd- " 12.—
etto " 8.—
" 10.—
lu " 4.—
napi kurzuson
eseten ehhez por
10 százalék hoz-
20 Márkát meg-
zállyitható. Atvé-
g 20 százalékát
vámot utánvéte-
edig az összeg
0 havi részletti-
űk szives ren-

Cluj

levélben ad a
reskedés.

Színház-Mozi

A Román Opera műsora

Vasárnap, 1930 október 12-én este: Sámson és Delila.
Hétfőn, 1930 október 13-án: Nincs előadás.
Szerda, 1930 október 15-én: Aida. Spiridon Dumitrescuval Radames szerepében.
Péntek, 1930 október 17-én: Carmen. José szerepében Spiridon Dumitrescuval.
Vasárnap, 1930 október 19-én este: Gian ni Schicchi és Parasztbecsület. Spiridon Dumitrescuval Turidu szerepében.

A Magyar Színház Irodájának közleményei

MA ESTE: A nagyságos asszony álmodik. — Siratóban.

Tegnap tartották a harmadik díszletes főpróbát Fodor László izgalmas háromfelvonásos vígjátékából. Délután és este újabb főpróbát tartottak belőle. Ma délelőtt pedig ismét „A nagyságos asszony álmodik” szerepel a próbatáblán. Ez a forró levegőjű, izzóra fokozott atmoszférájú darab rendkívüli igényeket támaszt a színészekkel, a rendezővel, a tervezővel, a színpadmesterekkel szemben. A színház mindent elkövet, hogy a szezon első premierje a világvárosi színpadok illúzióját varázsolja a néző elé. Szentimrei Jenő pompás parasztkomédiája, a „Siratóban” c. egyfelvonásos a Fodor-darab előtt kerül színre s ugyan- csak alkalmat ad a rendezőnek, hogy stíluszéréről tanúságot tegyen. Hétfőre és keddre szintén a Fodor-darabot és a Szentimrei-egyfelvonásost tűzték ki.

Frasquita: Karácsonyi Illyvel és Nádor Jenővel.

„A kolozsvári színház egyik legnagyobb sikerű műsordarabja, a „Frasquita”, évek óta nem szerepelt a műsoron. Most szerdára ezt a bűbajos, melodikus operettet tűzték ki, teljesen új betanulásban. Ebben a szezonban először lép fel szerdán Karácsonyi Illy, aki anak idején tüneményes sikert aratott a „Frasquita”-ban. Azóta Karácsonyi Illy a budapesti közönséget is meghódította, tavalyi rendkívüli sikerű vendéjátékával. Fokozza az előadás érdekességét, hogy Nádor Jenő ezúttal először éneklünk a „Frasquita”-t. A többi szerepeket Betegh Bébi, Ihász Aladár és az operett-együttes legjobbjai éneklék.

Első tavasz.

A jövő hét csütörtökjén kerül színre először az „Első tavasz”, az év egyik leg nagyobb sikerű, legszebb operettje, amely négyszer szerepel egyelőre a színház játékkönyvében, de bizonyos, hogy a következő hetek műsorát is „Az első tavasz” uralja. Az ujdonságra kivételes gondtal készült a színház. Ismertetésére legközelebb visszatérünk.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Az esti előadások ezen a héten még kilenckor, hétfőtől kezdve félkilenckor kezdődnek.
Péntek: Viktória. (B. bérlet 3 sz. Ssz. 14.)
Szombat: Siratóban: (Eredeti vígjáték-ujdonság egy felvonásban.) A nagyságos asszony álmodik. (Vígjáték-ujdonság három fejezetben.) Premierbérlet 2 sz. Ssz. 15.
Vasárnap délután fél háromkor: Szólik az asszony. (Operett. Kondor, Betegh Bébi, Tompa, Ihász.) Ssz. 16. Olesó helyárrakkal).
Vasárnap este 9 órakor: Alvinci huszárok. (Operett-ujdonság. Nádor Jenő, Kondor Ibolya, Betegh Bébi fellépésével.) Ssz. 17. Bérletszünetben.
Kedden este fél 9 órakor: A nagyságos asszony álmodik. — Siratóban. (Ujdonság harmadszor. 4 B. bérlet. Ssz. 18.)
Szerda: Frasquita (Operett-repriz új szereposztásban, új betanulásban. Karácsonyi Illy, Betegh Bébi, Nádor Jenő, Ihász Aladár fellépésével. 5 A. bérlet. Ssz. 19.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZIMŰSORA.

Hétfő, október 13-tól a mozgókép-előadások kezdete: hétköznapokon délután 4 és 6 órakor. Vasárnap és ünnepnap délután 5 és 7 órakor.

Örösi nyeménre 24-ik állami osztályosorsókat kon

ajánlja meg s erecséje, és rendeljen aonnal

100.000 Sillinget, vagy cca 20.000.000 Leit nyerhet egy sorsjeggyel

össznyeremény

Silling 13.466.400 — Leit 335.160.000

84.000 sorsjegyre 42.000 nyemény esik tehát a sorsjegyek fele nyer. Rendeljen azonnal az alábbi megrendelhető jegyen!

SCHWALM & Co.-nál WIEN I.

REICHSRATHSTRASSE 11 46

[Tessék ezen serecseszámokból választani:

17710 19682 47505 64423 37478 71419

[Az I. osztály huzása már november 18—20-án (1930)

Sorsjegyárak:

Egész: S. 48 — Leit 1200 Fél: S. 24 — Leit 600 Negyed: S. 12 — Leit 300

Itt kíváncsi borítékba tenni és beküldeni

Tek. Schwalm és Társa Bankház Wien I.

Reichsrath Str. 11-46

Kérem címre a következő sorsjegyeket és hivatalos játéktervet elküldeni: db egész sorsjegy á 1200 lej, db fél sorsjegy á 600 lej, db. negyed sorsjegy á 300 lej.

A sorsjegyekért járó összeget Leit mellékelten küldöm — egyidejűleg címre átutalom. *)

Név:

Foglalkozás:

Teljes cím:

(Olvasható írást kérünk)

*) Nem megfelelő tőrölni

NAPONTA CSAK KÉT ELŐADÁS!

Mint hogy a Magyar Színházban hétfő, október 13-tól a színházi előadások este fél 9 órakor kezdődnek, mozgókép-előadás csak kettő lesz naponta, u. m. délután 4 és 6 órakor. Vasárnap és ünnepnap délután 5 és 7 órai kezdettel. Helyárak maradnak az eddigiek: 20 és 10 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 15 és 10 lejes helyárrakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné lesz a Magyar Színházban. Vitetésre kerül Bébé Daniels kacagató vígjátéka, „Mit nem tesz a szerelem” 7 felvonásban. A főszerepekben Bébé Daniels, James Hall és Gertrud Ederle, ezenkívül pompás amerikai burleszk kíséző műsor. Helyárak: 15 és 10 lej.

A szerelem mindent legyőz.

Vasárnap délután 5 és 7 órakor kerül utoljára vitetésre a Magyar Színházban Norma Shearer nagyszerű drámai ujdonsága, a „Szerlem mindent legyőz”. Helyárak: 20 és 10 lej.

AZ ELSODORT ASSZONY.

A Magyar Színház hétfői műsorán reprizre kerül Pola Negri és Lukács Pál leghatásosabb, legérdekesebb cselekményű drámai filmje, „Az elsodort asszony.” Ezen filmatrakció bemutatásának előadásain, melyek állandóan telt nézőterelel perretek le, egy a film, mint a két főszereplő: Pola Negri és Lukács Pál, a legteljesebb sikert aratta, úgy, hogy a film még napokon keresztül műsoron maradhatott volna, azonban miután az máshová volt már lekötvé, a negyedik napon le kellett venni a műsorról, ezt pótolandó, most újból műsorra vette ezt a grandiózus filmet a Magyar Színház mozi-vezetősége. „Az elsodort asszony”

három napig lesz látható: hétfőn, kedden és szerdán, de csak két előadásban, délután 4 és 6 órakor. Helyárak: 20 és 10 lej.

Hétfőn 4 és 6 órakor: Az elsodort asszony. Dráma 8 felvonásban, a főszerepekben Pola Negri és Lukács Pál. Burleszk kíséző műsor. Helyárak: 20 és 10 lej.

Kedden 4 és 6 órakor: Az elsodort asszony. Dráma 8 felvonásban. A főszerepekben Pola Negri és Lukács Pál. Burleszk kíséző műsor. Helyárak: 20 és 10 lej.

Szerdán 4 és 6 órakor: Az elsodort asszony. Dráma 8 felvonásban. A főszerepekben: Pola Negri és Lukács Pál. Burleszk kíséző műsor. Helyárak: 20 és 10 lej.

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai

SZOMBAT, OKTÓBER 11.

Bukarest. 12: Gramofon. — 12:50: Egy óra gramofon. 16: Moscopolzenekar. Könyű zene. 17:30: Moscopolzenekar. 19: Gramofon. 20: Donizetti: Don Pasquale c. operája a Studióban.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. Hartmann: A Thym monda — ábránd. Zsolt Nándor: Elégia. Ferraris: Cigányidill. Scotto di Rosato: Barátok között. — Nicolai: A windsori vig nök. Rust: Dancing puppets. Bányay: Keleti keringő. Amadei: Jana-tangó. Rust: Szép asszony. Garai: Valami van magában. Gilbert Mead: A dickybird. 9.30: Hírek.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.

Cluj (Kolozsvár), Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7.

Béteket elöllyős kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza Olesó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai De j, Dicioanmartin, Alba-Julia, Targul Mures, Oradea és Timisoara. (Dés, Dicső szentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár

SAJAT TOKÉI 143 MILLIÓ LEI

Affiliál intézetei: Torda-aranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. urda (Torda), Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Aiud (Nagyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Odorheiu (Szé. alyudvarhely) és Cristur (Sz.-Keresztur, Szászregenyvidéki Takaré- és Hitel r.-t. Reghin (Szászregén), Népbank r.-t. Huedin (B.-hunyard.) Szamosujvár Hitelbank R.-t. Gherla (Ezamosujvár).

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Áruraktárai a vasut mellett.

Nyomatott Fraternitas Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdájában. Cluj, Str. Baron L. Pop 16. Telefon 9.77

12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: A m. kir. 2. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. Zalán kemény győzelmi induló. Gróf Majláth József: Farsangi álmok — kerin gő. Goldmark Károly: Sába királynője. Siklós Albert: Ferkó szórakozásai. Az autó. A tánc. A mackó. A körhinta. Rózsavölgyi-Demény: Magyar körpalotás.

12.25: Hírek.
1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

2.30: Hírek.
3: Piaci árak, árfolyamhírek.

4: Kállay János novellái: A dohány zacskó. Virágfakadás.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5: Meister Ferenc dr. előadása: Régi magyar szüreték.

5.25: Hangverseny. Garai Imre: Nesirjon édes Rózsikám. Detrics-Kovács Szinarany a szívem. Anyos Laci: Szegény vagyok. Drigo: Szerenád. Garai — Szabó-Guy L.: Miért fáj a szívem. Kamjonkai-Kovács: Azt hiszem, maga lesz az igazi. Kola-Szenes: Ott fogsz sirni. Hager-Ring: Glória. — Marton Géza: Ott ahol a Dnyesztér vize zug. Huszka-Beóthy: Két veréb Zerkovitz: Sorrentói dal.

6: Halász Gyula előadása: Helyes magyarság, magyar helyesírás.

6.30: Mit üzen a rádió.

7.30: Színműelőadás a Studióból. Szent Márton rózsafái.

Utána: Grammofonhangverseny.

Majd: A Nur Du c. hangosfilm közvetítés a Kamara Mozgófényképszínházból. Kb.

11: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Utána: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária szállóból.

Bécs. 19.35: Geiger-zenekar. Thomas: Mignon-nyitány. Meyer: Eszaki tengeri képek. Meyer P.: Helmund. Rubinstein: Balettzene. Puccini: Tosca. Strauss: Ejj! zene. Lehár: Friderika.

Varsó. 20.30: Könnyű zene. 22.15: Grammofon.

Milánó. 23: Opera.

Aprohirdetések

ÉRTESETÉS

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Estéknént állandó kiállítás. Somlyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Park Szálloda megnyitott Kolozsváron Regele Ferdinand 36/a. Olesó árak, utazóknak kedvezmény.

Markovits Dávid ujszülött fia részére kvatert keres, ki a gyermeknek nevet adna. Markovits Dávid Str. Romulus v. Szamosközi ucca 66. számmal szemben.

Kiadó novemberre 3—4 szobás, első emeleti komfortos lakás. Egy üres szoba azonnalra. Ertekezni volt Széchenyi tér 39. Háztulajdonosnál.

Eladó állványos antik tükör, szabó gép, csillár, női próbababák, gyermekbicikli (6—12.) Calea Victoriei 31.

Eladó egy huvétinak is használható káposztáshordó.

Dejen keresek butorozott szobát, esetleg ellátással. Ajánlatokat Goldstein papírzletbe Dej.

Figyelem!

A zárdauceai zsidó-templommal szembenben, Schechter Abraham-féle zsidó könyvkereskedésben mindenféle imakönyvek, Machszor, stb. magyar és német fordítással, valamint új kiadású antik könyvek.

TALLESZÉK

gyári áron. Mzize, Tfilin és más imaszerek en-gros és en-detail legolesobb áron Schächter Abraham Oradea

XIII EVF. Cluj — Kol október 5691 EV

Az Új Kelet az és bánáti zsidó nap

Cikkeink utár forrás mezjel

Kéziratokat ne és megörzészük

Lesz-e

Maniu és Vaidaronescu-kormány rülményeit még mály ledi még a szerint igen jól belpolitikai esem ronescu, az új ma ten hangsúlyozta terek értekezleté mány politikáját ként adódik a ké kormánynak Ma — Maniu személ Sándornak módj elfoglalni a be miert tartotta jó a kormányzástól egyetlen alkalma nak hangoztatás kizárólag egész tettek őt a lemo tételezhető-e ez ga — aki feladó ami csak szépség ebben az életben

Iorga éppen s tudomásul Maniu hiszi, hogy a len olyan manőverek lyekkel Maniu u elő. Mihalache pengettet, midő terek értekezleté nemzeti paraszty csak három hón niutól. A volt mi környezetéhez ta csak nem gyöz minden ugy tö ahogyan azt Ma ezek ügyelemb Gyula távozása nek tünik, min megdondjuk, európai metropo akarja felhaszn legnagyobb jón pihenés gyanán szűkségességre vatkozik.

Maniu hatalm bucszott el a t szenátoroktól. igyekezett megv zásának mérleg intézkedéseket é kel a nemzeti p ország fejlődésé hivatkozott arra szüntette a cen potot, helyreáll jogokat az orsz lasztások biztos az ország lakos gaiba. Ezen a t gáncs Maniu C állapotok nem mánya alatt se hogy az előző módszereivel sz nyugtatóbb at országban. Ez azon megállapí lami adminiszt akciós szellem e s hogy a rendt gáltató hatósá agitációkkal sz tartása alig ki a vereszkánus t lékezései idejéb vinal, beszaráb és szanckió Né — valamint Bol emlékezetéből szegyenfoltjai rasztpárt korm

S ezért nem kor, midőn arró